

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN ASETUS AMMATTIKORKEAKOULUJEN PERUSRAHOITUKSEN LASKENTAKRITEEREISTÄ

Pääasiallinen sisältö

Asetuksella ehdotetaan säädettäväksi ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä. Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli vastaisi pääosin voimassa olevan asetuksen mukaista rahoitusmallia mutta asetuksen säännöksiin ehdotetaan hallitusohjelman keskeisten korkeakoulu- ja tiedepoliittisten tavoitteiden edistämiseen kytkeytyviä välttämättömiä muutoksia ammattikorkeakoulujen autonomiaa ja rahoituksen ennakoitavuutta samalla turvaten.

Vuodesta 2025 alkaen sovellettava ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli olisi perusrakenteeltaan samankaltainen kuin sopimuskaudella 2021—2024 voimassa oleva malli. Rahoitusmalli muodostuisi edelleen tuloksiin perustuvasta indikaattoripohjaisesta koulutuksen ja tutkimuksen rahoitusosioista ja tulevaisuuden kyvykkyksiä luovasta strategiarahoituksesta.

Koulutus- ja osaamistason nostamista koskevaa tavoitetta edistettäisiin uusien ensikertaisten opiskelijoiden määrää koskevalla uudella rahoitusperusteella. Suoritetuilla tutkinnoilla ja muulla kuin tutkintoon johtavalla koulutuksella säilyisi edelleen merkittävä rooli rahoituskriteereinä.

Koulutuskapasiteetin tehokkaamman käytön edistämiseksi useamman saman tasoisen tutkinnon suorittaneista opiskelijoista korkeakouluille kohdennettava rahoitus olisi nykyistä pienempi. Lisäksi tutkintokoulutuksen läpäisyn parantamiseksi tavoitteellisessa suorittamisajassa suoritettujen tutkintojen painoarvoa nostettaisiin. Tutkinnon suorittaneiden työllistyminen ja opiskelijoilta saatava palaute koulutuksen laadusta säilyisivät rahoituskriteereinä.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan merkitystä korkeakoulujen rahoituksen kohdentamisessa vahvistettaisiin. Julkista rahoitusta täydentävän ulkopuolisen rahoituksen hankkimista kannustettaisiin vahvistamalla kansainvälisen kilpaillun T&K-rahoituksen ja yritysrahoituksen painoarvoa.

Asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.1.2025. Ammattikorkeakoulujen vuosien 2025 ja 2026 rahoituksen laskentaan esitetään sisällytettäväksi muutosrajoitin, jolla on tarkoitus turvata ammattikorkeakouluja liian suurilta muutoksilta kuitenkin siten, ettei samalla liudenneta kohtuuttomasti tavoiteltuja kannustevaikutuksia.

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Ammattikorkeakoululain (932/2014) 43 §:n 3 momentin mukaan opetus- ja kulttuuri-ministeriö myöntää ammattikorkeakouluille perusrahoitusta laskennallisin perustein ottaen huomioon toiminnan laatu, vaikuttavuus ja laajuus sekä muiden koulutuspolitiikan ja tutkimus- ja kehittämispolitiikan tavoitteiden perusteella. Pykälän 6 momentin sisältämän valtuussäännöksen mukaan 3 momentissa

tarkoitettujen rahoitusperusteiden laskennasta ja keskinäisestä jakautumisesta annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella. Laskennallisin perustein myönnettävän rahoituksen perusteena olevista laskentakriteereistä säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

Ammattikorkeakoululain 43 §:n 3 momentin mukaisten rahoitusperusteiden laskennasta ja keskinäisestä jakautumisesta säädetään ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014; jäljempänä ammattikorkeakouluasetus) 12–14 §:ssä. Osana korkeakoulujen rahoitusmallien uudistamista sopimuskaudelle 2025–2028 mainittuja säännöksiä on muutettu valtioneuvoston asetuksella ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (11.4.2024; /2024) tukemaan hallitusohjelman tavoitteita ja ammattikorkeakoulujen autonomiaa. Valtioneuvoston asetus tulee voimaan vuoden 2025 alusta samanaikaisesti yliopistojen rahoitusmallia koskevien vastaavien muutosten kanssa. Osana korkeakoulujen rahoitusmallien uudistamista myös opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä ehdotetaan uudistettavaksi tukemaan hallitusohjelman tavoitteita.

2 Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä. Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti maaliskuussa 2023 yhdessä korkeakoulujen ja niiden henkilöstön ja opiskelijoiden sekä keskeisten sidosryhmien kesken työryhmän korkeakouluohjauksen ja korkeakoulujen valtionrahoituksen kohdentamisessa käytettyjen rahoitusmallien uudistamiseksi ([KK-OHRA-työryhmä](#)). Työryhmä teki joulukuussa 2023 ehdotuksensa korkeakoulujen valtionrahoituksen kohdentamisessa käytettyjen rahoitusmallien uudistamiseksi vuodesta 2025 alkaen ja niiden pohjalta ehdotukset tarvittavista säädösmuutoksista ([Ehdotus ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen valtakunnallisten rahoitusmallien uudistamiseksi vuodesta 2025 alkaen. Työryhmämuistio. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja: 2024: 4](#)).

KK-OHRA-työryhmän työtä on tukenut aiemmin vuonna 2023 valmistunut korkeakoulujen ohjaus- ja rahoituskäytänteiden kansainvälinen arviointi ([Evaluation of governance and funding practices used by Ministry of Education and Culture for steering Finnish Higher Education Institutions. Final report 2023. Kalle Nielsen, Zsuzsa Javorka, Kimmo Halme, Anne-Mari Järvelin, Gerwin Evers, Florian Berger, Amanda Bengtsson Jallow, Amber van der Graaf, Katri Haila & Kalle Piirainen](#)), jonka yhteydessä kuultiin laajasti korkeakoulu yhteisöä ja sidosryhmiä. Opetus- ja kulttuuriministeriön tilaaman arvioinnin tavoitteena oli selvittää, miten ministeriön tulisi kehittää korkeakoulujen ohjausta ja rahoitusta muuttuvassa toimintaympäristössä, jotta se voisi parhaalla mahdollisella tavalla parantaa korkeakoulujen laatua ja vaikuttavuutta.

KK-OHRA-työryhmä hyödynsi myös OECD:n tekemiä selvityksiä, joissa on vertailtu Suomen korkeakoulujärjestelmää ja rahoituskäytänteitä muiden samankaltaisten järjestelmien kanssa ([OECD 2023. The future of Finland's funding model for higher education institutions. OECD Education Policy Perspectives, No. 76](#) ja [OECD 2022. Expanding and steering capacity in Finnish higher education. Thematic policy brief, OECD Education Policy Perspectives, No. 50](#)). Tavoitteena

oli löytää mahdollisia hyviä käytänteitä ajankohtaisten politiikkatavoitteiden edistämiseksi.

Työryhmätyön aikana järjestettiin kaksi verkkokyselyä. Kevään 2023 kyselyssä korkeakouluyhteisöltä ja sidosryhmiltä kerättiin näkemyksiä siitä, miten korkeakoulujen ohjausta ja rahoituskannusteita tulisi kehittää. Syksyn 2023 kyselyssä kerättiin puolestaan näkemyksiä siitä, kuinka vaikuttavina muutamat KK-OHRA-työryhmässä esillä olleet kannusteet nähtiin. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö järjesti vuonna 2023 neljä kaikille avointa Teams-tilaisuutta, joissa oli mahdollista saada tietoa ja käydä keskustelua ohjaus- ja rahoituskäytänteiden valmistelusta.

KK-OHRA-työryhmän alustavia ehdotuksia ja keskeisiä korkeakoulu- ja tiedepoliittisia tavoitteita käsiteltiin korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaarissa marras-joulukuun vaihteessa 2023. Tilaisuudessa oli edustettuna korkeakoulujen ja tiede-laitosten johdon lisäksi henkilöstö- ja opiskelijajärjestöjen ja keskeisten sidosryhmien edustajia.

KK-OHRA-työryhmän ehdotuksiin perustuvat asetusluonnokset olivat lausuntokierroksella 23.1.2024–20.2.2024. Neljän viikon lausuntoaika perustui erityisesti valmistelun kiireellisyyteen, joka liittyy tarpeeseen vahvistaa vuodesta 2025 lukien noudatettavat rahoitusmallit ennen opetus- ja kulttuuriministeriön ja korkeakoulujen välillä käytäviä sopimuskautta 2025–2028 koskevia tavoiteneuvotteluja. Lausuntokierroksella olleet asetusluonnokset vastasivat osallistavasti valmisteltuja KK-OHRA-työryhmän valmistelemia asetusluonnoksia, jotka julkistettiin 15.12.2023. Lausunnonantajilla on siten ollut mahdollisuus perehtyä ehdotuksiin noin kahden kuukauden ajan.

Lausuntoa pyydettiin ammattikorkeakouluilta, valtiovarainministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, sisäministeriöltä, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvostolta, Suomen yliopistojen rehtorineuvostolta, korkeakoulujen toiminnan kannalta keskeisiltä työnantajajärjestöiltä ja ammattiliitoilta, Business Finlandilta, Keskuskauppakamarilta, Kuntaliitolta, Opetushallitukselta, Kansalliselta koulutuksen arviointikeskukselta, Suomalaiselta Tiedeakatemiaalta, Suomen ammattiin opiskelevien liitolta, Suomen Kansanopistoyhdistykseltä, Suomen kesäyliopistot ry:ltä, Suomen lukiolaisten liitolta, Suomen Opiskelija-Allianssi OSKU ry:ltä, Suomen opiskelijakuntien liitolta, Suomen ylioppilaskuntien liitolta, Suomen Tiedeakatemiaoilta, Suomen Tiedeseuralta, Suomen yliopistojen rehtorineuvostolta, Svenska Tekniska Vetenskapsakademierna i Finland STV:ltä, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnalta, Tieteellisten seurain valtuuskunnalta, Tilastokeskukselta, Tutkimuksen vaikuttavuuden tukisäätiöltä, Tutkimuseettiseltä neuvottelukunnalta, Tutkimuslaitosten yhteenliittymä Tulanetilta.

Saatua lausuntopalautetta on käsitelty muistion luvussa 5.

Asetusehdotus on ollut Lasten, nuorten ja perheiden ministerityöryhmän kirjallisessa käsittelyssä 2.4.-4.4.2024.

Suomenkielinen asetusehdotus on ollut tarkastettavana oikeusministeriön laintarkastusyksikössä.

3 Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Ammattikorkeakoululain 43 §:n 3 momentin mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakouluille perusrahoitusta laskennallisin perustein ottaen huomioon toiminnan laatu, vaikuttavuus ja laajuus sekä muiden koulutuspolitiikan ja tutkimus- ja kehittämisspolitiikan tavoitteiden perusteella.

Ammattikorkeakoululain 43 §:n 3 momentin mukaisten rahoitusperusteiden laskennasta ja keskinäisestä jakautumisesta säädetään ammattikorkeakouluasetuksen 12–14 §:ssä. Mainittuja säännöksiä on muutettu 11.4.2024 valtioneuvoston asetuksella ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (/2024), joka tulee voimaan 1.1.2025.

Vuodesta 2025 alkaen sovellettava ammattikorkeakouluasetuksen mukainen ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli on perusrakenteeltaan samankaltainen kuin sopimuskaudella 2021—2024 voimassa oleva malli. Rahoitusmalli muodostuu edelleen tuloksiin perustuvasta indikaattoripohjaisesta koulutuksen ja tutkimuksen rahoitusosiesta ja tulevaisuuden kyvykkyksiä luovasta strategiarahoituksesta. Perusrahoitus kohdennetaan edelleen yhtenä kokonaisuutena ammattikorkeakouluille. Ammattikorkeakoulut päättävät jatkossakin itsenäisesti niille myönnetyn rahoituksen käytöstä omien käytänteidensä mukaisesti.

Ammattikorkeakouluasetuksen 12 §:n (/2024) 1 momentin mukaan ammattikorkeakoulujen perusrahoituksesta 95 prosenttia määräytyy jatkossakin toiminnan laadun, vaikuttavuuden ja laajuuden perusteella. Muiden koulutus- ja tiedepolitiikan tavoitteiden sekä tutkimus- ja kehittämisspolitiikan tavoitteiden perusteella määräytyvä rahoitusosuus on 5 prosenttia, kuten nykyisinkin. Pykälän 2 momentin mukaan toiminnan laadun, vaikuttavuuden ja laajuuden perusteella määräytyvä osuus rahoituksesta jakaantuu edelleen koulutuksen perusteella määräytyvään rahoitusosuuteen, joka uudessa rahoitusmallissa on 75 prosenttia koko perusrahoituksesta (nykyisin 76 prosenttia), sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan perusteella määräytyvään rahoitusosuuteen, joka on 20 prosenttia koko perusrahoituksesta (nykyisin 19 prosenttia).

Ammattikorkeakouluasetuksen 13 §:n (/2024) 1 momentin mukaan koulutuksen perusteella määräytyvä rahoitusosuus perustuu jatkossakin suoritettuihin ammattikorkeakoulututkintoihin, ammatillisiin opettajankoulutusopintoihin ja opintopisteisiin, ammattikorkeakoulusta valmistuneiden työllistymiseen ja uraseurantaan sekä opiskelijapalautteeseen. Näiden rahoitusperusteiden lisäksi koulutus- ja osaamistason nostamista koskevaa hallitusohjelman tavoitetta on edistetty uusien ensikertaisten opiskelijoiden määrää koskevalla uudella rahoitusperusteella.

Pääministeri Orpon hallitusohjelma korostaa koulutustason nostamiseksi tarvetta suunnata korkeakoulutusta aiempaa voimakkaammin ensimmäistä tutkintoa suorittaville ja vahvistaa koulutuksen läpäisyä. Rahoitusjärjestelmän on tuettava myös

tutkintoja pienempien osaamiskokonaisuuksien suorittamista. Korkeakoulujen profiloitumisen tukemista on jatkettava, jotta voimavarat käytettäisiin mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti. Korkeakouluja kannustetaan kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön sekä löytämään tutkimusalat ja omat vahvuusalat, joilla ne voivat tavoitella maailman kärkeä. Välttämätöntä on varmistaa osaajien saatavuus ja riittävät koulutusmäärät sekä Suomen houkuttelevuus ulkomaisten osaajien näkökulmasta. Tavoitteena on Suomeen ohjautuvan EU:n T&K-rahoituksen kaksinkertaistaminen ja korkeakoulujen ja yritysten välisen tutkimusyhteistyön vahvistaminen.

Korkeakoulujen ohjaus- ja rahoituskäytänteiden kansainvälisen arvioinnin mukaan nykyisessä ohjausjärjestelmässä yhdistyy korkeakoulujen vahva autonomia ja tehokkuutta painottava rahoitusmalli. Järjestelmä pyrkii säilyttämään nykytilaa. Muutokset ovat tarpeen, jos ohjauksessa halutaan painottaa nykyistä enemmän katsetta tulevaisuuteen. Arvioinnin mukaan rahoituksen periaatteet tunnetaan hyvin korkeakouluissa ja rahoitusmallilla on merkittävä vaikutus myös korkeakoulujen autonomian piirissä oleviin päätöksiin. Yleisellä tasolla rahoitusmallia pidetään toimivana ja läpinäkyvänä verrattuna muihin vaihtoehtoihin. Arvioinnin perusteella muutostarpeita on nähty rahoitusmallin strategiarahoitusosuudessa korkeakoulujen autonomian ja yhteistyön vahvistamiseksi sekä rahoituskannusteiden luomiseksi rahoituspohjan laajentamiseksi julkisen rahoituksen rinnalle.

Arvioinnin johtopäätöksiä on otettu jo huomioon opetus- ja kulttuuriministeriön ja korkeakoulujen välisissä ohjauskäytänteissä. Sopimuskauden 2025–2028 valmisteluohjeessa ministeriön ja korkeakoulujen välisen sopimuksen sisällössä on korkeakoulujen yhteisiä tavoitteita lukuun ottamatta lähdetty liikkeelle korkeakoululähtöisesti ja profiloitumista vahvistaen.

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vaikutukset ja vaikuttavuus toteutuvat useimmiten vasta pitkällä aikavälillä. Näin huomiota on kiinnitetty kannusteiden ohjausvaikutusten selkeyteen, korkeakoulujen omaehtoisen strategisen kehittämisen edistämiseen sekä korkeakoulujen yhteistyön, innovaatiokyvykkyyden ja joustavuuden lisäämiseen toimintaympäristön muutoksiin reagoimisessa.

Osana korkeakoulujen rahoitusmallien uudistamista myös opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä ehdotetaan uudistettavaksi tukemaan hallitusohjelman tavoitteita. Uutta asetusta sovellettaisiin vuoden 2025 alusta.

Koulutus- ja osaamistason nostamista koskevaa tavoitetta edistettäisiin uusien ensikertaisten opiskelijoiden määrää koskevalla uudella rahoitusperusteella. Suoritetuilla tutkinnoilla ja muulla kuin tutkintoon johtavalla koulutuksella säilyisi edelleen merkittävä rooli rahoituskriteereinä.

Koulutuskapasiteetin tehokkaamman käytön edistämiseksi useamman saman tasoisen tutkinnon suorittaneista opiskelijoista korkeakouluille kohdennettava rahoitus olisi nykyistä pienempi. Lisäksi tutkintokoulutuksen läpäisyn parantamiseksi tavoitteellisessa suorittamisajassa suoritettujen tutkintojen painoarvoa nostettaisiin. Tutkinnon suorittaneiden työllistyminen ja opiskelijoilta saatava palaute koulutuksen laadusta säilyisivät rahoituskriteereinä.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan merkitystä korkeakoulujen rahoituksen kohdentamisessa vahvistettaisiin. Julkista rahoitusta täydentävän ulkopuolisen rahoituksen hankkimista kannustettaisiin vahvistamalla kansainvälisen kilpaillun T&K-rahoituksen ja yritysrahoituksen painoarvoa.

4 Pääasialliset vaikutukset

Vuonna 2024 valtion ammattikorkeakoulujen toimintaan kohdennettava ammattikorkeakoululain mukainen rahoitus on noin 1 001 miljoonaa euroa, josta laskennallisena perusrahoituksena kohdennetaan 914 miljoonaa euroa. Tämä opetus- ja kulttuuriministeriön kautta kanavoituva perusrahoitus kattaa keskimäärin 80 prosenttia ammattikorkeakoulujen kokonaisrahoituksesta. Ammattikorkeakoulujen perusrahoituksella turvataan kaikille ammattikorkeakouluille resurssit lakisääteisten tehtävien hoitamiseen ja edellytykset toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen. Rahoitusmalli korostaa ammattikorkeakoulujen toiminnan pitkäjänteistä luonnetta, rahoituskehityksen vakautta ja toiminnan tuloksellisuutta. Rahoitusmalli kannustaa strategiseen kehittämisen siten, että keskimääräistä tuloksellisemmat, tehokkaammat ja vaikuttavammat ammattikorkeakoulut hyötyvät.

Uusien ensikertaisten opiskelijoiden määrää koskevalla uudella laskentakriteerillä edistettäisiin koulutus- ja osaamistason nostamista. Muutos kannustaisi ammattikorkeakouluja hyödyntämään täysimääräisesti käytettävissä olevia keinoja (muun muassa ensikertalaisten kiintiön koko, valintatavat eri hakijaryhmissä) ensikertalaisten osuuden kasvattamiseksi turvaten kuitenkin samalla asianmukaiset mahdollisuudet päästä koulutukseen myös korkeakoulututkinnon suorittaneille ja opiskelupaikan vastaanottaneille ammattikorkeakoululain 28 b §:n edellyttämällä tavalla. Rahoitusmallissa huomioitavaan uusien ensikertaisten opiskelijoiden määrään ei sisällyttäisi lukuvuosimaksuvollisia opiskelijoita eikä tilauskoulutusopiskelijoita. Tämä kannustaisi ammattikorkeakouluja suuntaamaan aloituspaikkoja erityisesti suomen- tai ruotsinkieliseen koulutukseen. Uusien ensikertaisten opiskelijoiden lukumäärää koskevan uuden laskentakriteerin painoarvo olisi 3 %, joka toteutettaisiin siirtona avoimessa korkeakouluopetuksessa, erillisinä opintoina, maahanmuuttajien valmentavassa koulutuksessa ja erikoistumiskoulutuksessa suoritettuja opintopisteitä koskevasta rahoitustekijästä (3 % -yksikköä), jonka painoarvo olisi esityksen mukaan 5 % (nykyisin 8 %). Jatkuvan oppimisen kannusteet rahoitusmallissa säilyisivät kuitenkin riittävinä, ottaen huomioon hallitusohjelman mukainen valmistelu liittyen avoimen korkeakoulutuksen maksujen enimmäismäärän korottamiseen. Ehdotuksessa ensikertaisten opiskelijoiden rahoitustekijä huomioidaan muista indikaattoreista poiketen yhden vuoden toteuman mukaisena. Tästä johtuen ko. tekijä voi tulevaisuudessa aiheuttaa suhteellisen paljon vuositason muutoksia ammattikorkeakoulujen rahoitusosuuksien välillä.

Koulutuskapasiteetin käyttö tehostuisi ja tutkintokoulutuksen läpäisy paranisivat ehdotettujen tutkintoja koskevien kerroinmuutosten seurauksena. Ammattikorkeakouluilla olisi aiempaa vahvempi kannuste opiskelijoiden ohjaus- ja tukipalvelujen kehittämiseen.

Ulkopuolista tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitusta koskevan laskentakriteerin painoarvon kasvattamisella sekä yritysrahoitusta ja kansainvälistä tutkimusrahoitusta

koskevalla uudella kertoimella luotaisiin ammattikorkeakouluille aiempaa vahvemmat kannusteet julkista rahoitusta täydentävän ulkopuolisen rahoituksen hankkimiseen. Tätä kautta rahoituspohja monipuolistuisi ja myös EU-rahoituksen kotiuttaminen vahvistuisi.

Ammattikorkeakoulujen toiminta on pitkäjänteistä ja muutokset aikasykliltään hitaita johtuen erityisesti pitkästä tutkintokoulutuksesta ja pitkäjänteisestä tutkimus- ja kehittämistoiminnasta. Näin ollen myöskään rahoitustason muutokset eivät voi olla mallimuutoksen johdosta nopeita, vaan niiden vaikutus syntyy pidemmällä aikavälillä toiminnan suuntautumisen myötä.

Yksittäisten indikaattorien laskentaan kohdistuneet muutokset eivät aiheuta juurikaan muutoksia ammattikorkeakoulujen välisiin rahoitussuhteisiin. Yksittäisten indikaattorien painoarvojen muutoksista eniten vaikutusta on jatkuvan oppimisen indikaattorin painoarvon pienentämisellä.

Useimmilla ammattikorkeakouluilla rahoitusmallin muutos ei aiheuta suurta muutosta rahoitukseen nykymalliin verrattuna. Yhdeksällä ammattikorkeakoululla koulutus ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksen muutoksen arvioidaan olevan vaihteluvälillä -1 % ja 1 % suhteessa nykymallin mukaiseen rahoitukseen ja 16:sta välillä -1,5 ja 1 %. Ammattikorkeakoulujen osalta merkittävin rahoituksen alenema koelaskennan perusteella on -3,4 % (XAMK) ja merkittävin rahoituksen kasvu 3,6 % (Centria) suhteessa kyseisen ammattikorkeakoulun rahoitukseen nykymallilla. Ehdottavaan asetukseen sisältyvä siirtymäsäännös rajoittaisi kuitenkin muutosta vuosina 2025 ja 2026 niiden ammattikorkeakoulujen osalta, joiden rahoitus laskisi yli 3 %.

Yksittäisen ammattikorkeakoulun todellisten rahoitusmuutosten suuruus tarkentuu keväällä 2024 rahoituskehityksen varmistuessa ja rahoituslaskennassa huomioon otettavien uusimpien toteumatietojen valmistuessa. Rahoitusmalliin esitetty kahden vuoden muutosrajoitin poistaa kohtuuttomat muutokset. Lisäksi osa arvioidusta euromääräisestä vähennyksestä pienenee rahoituskehityksen kasvaessa korkeakouluindeksien huomioon ottamisen perusteella. Korkeakoulun rahoitustasoon tulee vaikuttamaan myös strategiarahoituksen kohdentuminen, josta ammattikorkeakoulujen kanssa neuvotellaan keväällä 2024.

5 Lausuntopalaute

Ammattikorkeakoulujen vuodesta 2025 alkaen sovellettavaa rahoitusmallia koskevat asetuseronnokset (valtioneuvoston asetus ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetus) olivat lausuntokierroksella 23.1.2024–20.2.2024 (lausuntopalvelu.fi).

Asetuseronnoksista annettiin yhteensä 54 lausuntoa. Lausunnon antoivat valtiovarainministeriö, Centria-ammattikorkeakoulu, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Hämeen ammattikorkeakoulu, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Karelia Ammattikorkeakoulu, LAB-ammattikorkeakoulu, Lapin ammattikorkeakoulu, Laurea-ammattikorkeakoulu, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Satakunnan ammattikorkeakoulu, Seinäjoen am-mattikorkeakoulu, Tampereen ammattikorkeakoulu, Turun ammattikorkeakoulu, Yrkeshögskolan Arcada, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry, Suomen Lukiolaisten Liitto, Humanistisen am-mattikorkeakoulun

opiskelijakunta HUMAKO, Insinööriliitto IL ry, Suomen kesäyli-opistot ry, Suomen Akatemia, Sivistysala ry, Suomen Kansanopistoyhdistys-Finlands Folkhögskolförening ry, Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry, Akava ry, Grafia ry, Innovaatorahoituskeskus Business Finland, Suomen nuorisovaltuustojen liitto Allianssi ry, Tieteentekijöiden liitto, Opetushallitus, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Ammattiliitto Pro ry, Suomen opinto-ohjaajat ry, Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta O'Diako,

Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry, Haaga-Helian opiskelijakunta Helga, Rakennusteollisuus RT ry, Kemianteollisuus ry, Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta, Akavan Erityisalat, Metsäteollisuus ry, Tilastokeskus, METO - Metsäalan Asiantuntijat ry, Teknologiateollisuus ry, STTK ry., Kansallinen koulutuksen arviointikeskus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus, MTK ry, Tehy ry, Suomen Fysioterapeutit ry, Ohjauskonsultit Oy sekä yksi yksityishenkilö.

Saadussa lausuntopalautteessa painottui vahvasti henkilöstö- ja opiskelijajärjestöjen ohella ammattijärjestöjen näkemykset, koska 54 lausunnonantajasta vain 14 oli ammattikorkeakouluja. Lausuntoa eivät antaneet Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Kajaanin ammattikorkeakoulu, Yrkeshögskolan Novia, Oulun ammattikorkeakoulu, Savonia-ammattikorkeakoulu ja Vaasan ammattikorkeakoulu.

Yleisesti koettiin, että mallin muutokset luovat korkeakouluille vahvat kannusteet pyrkiä hallitusohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Kokonaisuutena tarkastellen esitetyn rahoitusmallin muutokset nähtiin melko maltillisina.

Koulutuksen rahoitusosuuden laskentakriteerijä ja niiden painoarvoja koskeva lausuntopalaute

	Kyllä	Ei kantaa	Ei	Ei lausuntoa
Ammattikorkeakoulut	HAMK, Lapin ammattikorkeakoulu, Centria, Arcada, DIAK, Karelia, LAB, SAMK, Laurea, TAMK, SEAMK, TUAMK (12)		Metropolia, XAMK (2)	Haaga-Helia, HumaK, JAMK, KAMK, Novia, OAMK, Savonian, VAMK (8)
Muut	Arene, EK, Sivistysala ry, Rakennusteollisuus RT, Kemianteollisuus ry, Akava, Suomen Fysioterapeutit, OAJ, Opetushallitus, yksityishenkilö, valtiovarainministeriö (11)	(7)	SAMOK, Helga, HUMAKO, O'Diako, Lapin AMK:n opiskelijakunta, Allianssi, Insinööriliitto IL, Akavan Erityisalat, Ammattiliitto Pro, Tehy, STTK, METO, BF, Karvi, Suomen Kansanopistoyhdistys, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus, Ohjauskonsultit Oy (16)	
Yhteensä	23	7	18	

Laskentakriteereihin ja niiden painoarvoihin kantaa ottaneista 41 lausunnonantajista 56 % (23) piti tarkoituksenmukaisena asetusluonnoksen 1 §:ssä ja liitteessä koulutuksen rahoitusosuuden laskentakriteereiksi ja niiden painoarvoiksi esitettyjä

muutoksia. Esitystä ei pitänyt tarkoituksenmukaisena 18 lausunnonantajaa, joiden joukossa oli Metropolia Ammattikorkeakoulu ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.

Ammattikorkeakouluvastaajien kriittiset havainnot liittyivät erityisesti jatkuvan oppimisen rahoitusosuuden pienentämiseen. *Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu* katsoi, että jatkuvan oppimisen osuuden leikkaaminen näin rajusti olisi erittäin poukkoilevaa ohjausta. Jatkuvan oppimisen osuus on ollut tarkoituksellisesti ylikompensoiva. Ammattikorkeakoulu piti kohtuuttomana, että mallia muutetaan jonkin kriteerin osalta niin nopealla aikataululla, että korkeakoulut eivät kokonaisesta vuodesta tule saamaan tekemästään työstä sellaista rahoitusta, kuin ovat voineet kohtuudella olettaa. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu totesi myös, että kokonaisuutena muutokset TKI- ja koulutus-osiossa kohtelevat ammattikorkeakouluja eriarvoisesti. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu esitti, että jatkuvan oppimisen osuus laskisi vain yhdellä prosenttiyksiköllä kahdeksaan prosenttiin, ammattikorkeakoulututkintojen osuutta laskettaisiin yhdellä prosenttiyksiköllä viiteenkymmeneen neljään prosenttiin ja työllistymisen ja sen laadun osuutta laskettaisiin yhdellä prosenttiyksiköllä lisää, koska se ei myöskään erottele ammattikorkeakouluja vaan mittaa lähinnä vastaajien osuutta, joka on yleisesti ottaen alhainen. Mikäli työllistymisosuuteen ei kuitenkaan katsottaisi voitavan puuttua, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu esitti ammattikorkeakoulututkintojen osuuden laskemista kahdella prosenttiyksiköllä. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun mielestä uusi ensikertalaisten opiskelijoiden rahoituskriteeri tulee osaltaan pitämään vahvana ammattikorkeakoulututkintokoulutuksen osuutta mallissa.

Metropolia Ammattikorkeakoulu katsoi, että tähän koulutusosioon tulisi lisätä maisteritason tutkintomäärät ja poistaa nämä vastaavasti TKI-rahoitusosuudesta.

Valtiovarainministeriö katsoi, että jatkossa voitaisiin harkita, onko rahoitusmallissa syytä nostaa työllistymisen painoarvoa, jotta työmarkkinoiden kysyntä ja sen muutokset huomioitaisiin nykyistä paremmin.

Ensikertaisia uusia opiskelijoita koskevasta uudesta rahoitustekijästä saatu lausuntopalaute

	Kyllä	Ei kantaa	Ei	Ei lausuntoa
Ammattikorkeakoulut	HAMK, Lapin AMK, DIAK, Karelia, LAB, SAMK, Laurea, TAMK, SEAMK, TUAMK, Arcada (11)		Centria, Metropolia, XAMK (3)	Haaga-Helia, HumaK, JAMK, KAMK, Novia, OAMK, Savonian, VAMK (8)
Muut	Arene, EK, Sivistysala ry, Rakennusteollisuus RT, Kemianteollisuus ry, Akava, OAJ, Suomen Fysioterapeutit, yksityishenkilö, valtiovarainministeriö (9)	(4)	SAMO, HUMAKO, Helga, O'Diako, Lapin AMK:n opiskelijakunta, Allianssi, Akavan Erityisalat, Insinööriliitto IL, METO, STTK, Ammattiliitto Pro, Tehy, Tieteentekijöiden liitto, JHL, Grafia ry, Karvi, BF, Suomen Kansanopistoyhdistys, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus	

			(19)	
Yhteensä	20	4	22	

Kantaa ottaneista 42 lausunnonantajasta 48 % (20) piti tarkoituksenmukaisena asetusluonnoksen uutena laskentakriteerinä ehdotetun uusien ensikertaisten opiskelijoiden lukumäärää koskevan laskentakriteerin (painoarvo 3 %) käyttöönottoa, joka toteutettaisiin siirtona avoimessa ammattikorkeakouluopetuksessa, maahanmuuttajien valmentavassa koulutuksessa, erillisinä opintoina ja erikoistumiskoulutuksessa suoritettuja opintopisteitä koskevasta rahoitustekijästä, jonka painoarvo olisi esityksen mukaan 5 % (nykyisin 8 %). Uusien esikertaisten opiskelijoiden lukumäärää koskevan laskenta suoritettaisiin viimeisen käytettävissä olevan vuoden (kesäkuun tilanne) toteutuman perusteella. Esitystä ei pitänyt tarkoituksenmukaisena 22 lausunnonantajaa. Kriittisesti esitykseen suhtautuneiden joukossa oli kolme ammattikorkeakoulua (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Centria-ammattikorkeakoulu ja Metropolia Ammattikorkeakoulu).

Esitykseen kielteisesti suhtautuneista ammattikorkeakouluista *Metropolia Ammattikorkeakoulu* katsoi, että esitys on ristiriidassa OKM:n oman jatkuvan oppimisen strategian kanssa. Lisäksi Suomen demografinen kehitys on varsin haastava tämän menestyksekkäästi edistämiseksi. Käytännössä demografinen kehitys tarkoittaa merkittävää kansainvälisten opiskelijoiden määrän kasvattamista. Lopputuloksena voi olla tilanne, jossa suomalaiset opiskelijat eivät ole yhdenvertaisessa asemassa kansainvälisten opiskelijoiden kanssa hakutilanteessa. *Centria-ammattikorkeakoulu* katsoi, että muutos asettaa ammattikorkeakoulut hyvin epätasa-arvoiseen asemaan, sillä toisilla alueilla on helpompi saada ensikertalaisia (esim. kasvukeskusten vetovoima). *Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu* piti esitystä ongelmallisena, koska ensimmäistä tutkintoa suorittavat tulevat huomioiduksi jo tutkintokertoimissa. Nyt sama asia vaikuttaa mallissa kahdessa kohdin, mitä ei voida pitää perusteltuna. Ammattikorkeakoulu katsoi myös, että jatkuvan oppimisen osuuden leikkaaminen näin rajusti olisi erittäin poukkoilevaa ohjausta. Edellisessä mallimuutoksessa jatkuvan oppimisen osuutta kasvatettiin ja se on ollut mallissa tarkoituksellisesti ja perustellusti ylikompensoiva osuus johtaen halutusti avoimen ammattikorkeakoulutuksen tarjonnan ja suoritusten voimakkaaseen kasvuun. Muutosta arvioitaessa on tunnustettava, että malli huomioi vuonna 2023 suoritettujen avoimen ammattikorkeakoulun opintopisteet ensimmäisen kerran vasta vuonna 2025, jolloin uusi malli olisi käytössä. Panostukset avoimen ammattikorkeakoulutuksen opetukseen on korkeakouluissa tehty tilanteessa, jossa jatkuvan oppimisen osuus mallissa oli nyt esitettyä huomattavasti korkeammalla tasolla. Tämä koskee osin myös vuosia 2022 ja 2021. On kohtuutonta, että mallia muutetaan jonkun kriteerin osalta niin nopealla aikataululla, että ammattikorkeakoulut eivät kokonaisuudesta vuodesta tule saamaan tekemästään työstä sellaista rahoitusta, kuin ovat voineet kohtuudella olettaa.

Esitykseen myönteisesti suhtautuneista ammattikorkeakouluista harva kommentoi esitystä. *Diakonia-ammattikorkeakoulu* piti indikaattoria tarkoituksenmukaisena, hallitusohjelmaa tukevana ja nopeavaikutteisena mittarina, koska sen laskennassa käytetään viimeisimmän käytettävissä olevan vuoden tietoa kolmen edellisen vuoden keskiarvon sijaan. *Arene* piti esitettyä muutosta hyväksyttävänä, vaikka suhtautuu

kriittisesti uusien mittareiden käyttöönottoon rahoitusmallissa ottamatta pois muita mittareita. Ensikertaisten hakijoiden määrän korostaminen mallissa tukee hallitusohjelmassa kirjattua tavoitetta kasvattaa korkeakoulutettujen määrää. Toisaalta korkeakoulujen on hyvin haasteellista kasvattaa ensikertaisten opiskelijoiden määrää, sillä jo nyt lain edellyttämät ensikertalaisikiintiöt ovat varsin tiukat ja ammattikorkeakouluissa erittäin korkeat.

SAMOK vastusti rahoitusosuuden lisäämistä rahoitusmalliin, mutta piti sen toteutuessa siirtoa avoimen ammattikorkeakoulun osuudesta hyväksyttävänä tapana toteuttaa se.

Muissa kielteisesti esitykseen suhtautuneissa lausunnoissa kritisoiin jatkuvan oppimisen jatkuvan oppimisen kertoimen painoarvon pienentämistä nykyisestä 8 prosentista 5 prosenttiin, mikä heikentäisi ammattikorkeakoulujen kannusteita edelleen kehittää ja tarjota jatkuvan oppimisen opintoja ja ohjausta. Esitystä pidettiin hallituksen omien jatkuvan oppimisen tavoitteiden vastaisena. Aiemman saman tasoisen korkeakoulututkinnon suorittaneita olisi tarkoituksenmukaista ohjata nykyistä vahvemmin avoimeen AMK-opetukseen, erillisiin opintoihin ja erikoistumiskoulutukseen, kun koko tutkinnon suorittaminen ei ole edellytyksenä työllistymiselle tai pätevoitymiselle. Lausunnoissa kiinnitettiin huomiota myös samanaikaiseen aikuiskoulutustuen ja vuorotteluvapaan lakkauttamiseen, joilla heikennetään mahdollisuuksia jatkuvaan oppimiseen. Ehdotuksen nähtiin myös heikentävän maahanmuuttajien valmentavan koulutuksen suorittamismahdollisuuksia.

Lausunnoissa tuotiin esiin myös tarve mittarin käyttöönoton jälkeen tehtävälle arvioinnille sen vaikutuksesta, koska mittari on uusi ja sen kaikkia vaikutuksia on vaikea arvioida. Esimerkiksi vaikutukset nuorten hakeutumiseen korkeakouluun voivat olla arvaamattomia.

Ammattikorkeakoulututkintojen tavoiteaikakertoimia koskeva lausuntopalaute

	Kyllä	Ei kantaa	Ei	Ei lausuntoa
Ammattikorkeakoulut	HAMK, Lapin ammattikorkeakoulu, DIAK, Metropolia, LAB, Laurea, TAMK, SEAMK, TUAMK (10)	XAMK (1)	Centria, Karelia, SAMK (3)	Haaga-Helia, HumaK, JAMK, KAMK, Novia, OAMK, Savonian, VAMK (8)
Muut	Arene, EK, Sivistysala ry, Rakennusteollisuus RT, Kemianteollisuus ry, Suomen Kansanopistoyhdistys, Tehy, Suomen Fysioterapeutit, BF, yksityishenkilö, Opetushallitus, valtiovarainministeriö (11)	(7)	SAMOK, Helga, HUMAKO, Lapin AMK:n opiskelijakunta O'Diako, Allianssi, Insinööriliitto IL, METO, Akavan Erityisalat, Tieteentekijöiden liitto, JHL, OAJ, Ammattiliitto Pro, Grafia ry, Karvi (15)	
Yhteensä	21	8	18	

Kantaa ottaneista 39 lausunnonantajasta 54 % (21) piti tarkoituksenmukaisena asetusluonnoksessa olevaa esitystä ammattikorkeakoulututkintojen tavoiteaikakertoimen nostamista 1,8:aan nykyisestä 1,5:stä. Esitystä ei pitänyt tarkoituksenmukaisena 18 lausunnonantajaa. Kriittisesti esitykseen suhtautuneiden

joukossa oli kolme ammattikorkeakoulua (Centria-ammattikorkeakoulu, Karelia ammattikorkeakoulu, Satakunnan ammattikorkeakoulu).

Ehdotukseen myönteisesti suhtautuneet ammattikorkeakoulut eivät tarkemmin kommentoineet ehdotusta. *Arene ry* katsoi, että tavoiteajassa tutkinnon suorittamisen painokertoimen korottaminen 1,8 tukee tavoitetta parantaa korkeakoulujen läpäisyä.

Ehdotukseen kielteisesti suhtautuneista ammattikorkeakouluista *Centria-ammattikorkeakoulu* piti tavoiteaikakertoimen nostamista ilman lisärahoitusta ongelmallisena, koska opiskelijoiden ohjaaminen kohti tutkintoa nopeammin vaatii resursseja ja on yhteiskunnallinen haaste, jota pelkäävät korkeakoulut eivät voi ratkaista. *Karelia-ammattikorkeakoulu* katsoi, että ehdotettu tavoiteaikakerroin on liian korkea, sillä korkeakoulut eivät voi kovinkaan paljoa vaikuttaa valmistumisnopeuteen, varsinkaan kun opintotukijärjestelmän kannusteet mahdollistavat pitemmän valmistusajan. Opiskelijat ovat tästä hyvin tietoisia. *Satakunnan ammattikorkeakoulun* lausunnon mukaan nykyiset kertoimet tukevat paremmin hallituksen tavoitetta saavuttaa 50 % tutkintomäärä nuorista. Korkeakouluvalmiuksien heikentyminen tulee pidentämään opiskeluaikoja.

Tavoiteaikakertoimen taustalla oleva ajatus opintojen sujuvoittamisesta ja läpäisyn parantamisesta nähtiin kannatettavana myös esitykseen kriittisesti suhtautuvissa.

Kriittisesti suhtautuneet näkivät nykyisen kertoimen (1,5) olevan riittävän vahva taloudellinen kannuste opintojen sujuvuudesta huolehtimiseen ja ammattikorkeakoulujen määräajassa suorittavien määrä olevan jo korkealla tasolla. Korkeakoulujen vaikuttamismahdollisuudet opiskelijoiden valmistumiseen nähtiin melko pieninä. Opiskelijoiden valmistumiseen nähtiin vaikuttavan esimerkiksi toimeentulo ja siihen kohdistuvat politiikkatoimet, joihin korkeakoulu ei pysty vaikuttamaan. Opiskelijoiden toimeentulon leikkausten nähtiin lisäävän opiskelijoiden stressiä ja näin huonontavan opiskeluhuvinvointia sekä ajavan opiskelijoita yhä enenevässä määrin töihin, mikä hidastaa opintojen etenemistä. Ehdotetun kertoimen nähtiin vaarantavan opiskelijoiden mahdollisuudet yksilöllisille opintopoluille ja valinnoille, jolloin korkeakoulutettujen osaaminen ja osaamisen monimuotoisuus vaarantuu. Kertoimeen voi lausuntojen mukaan myös liittyä haasteita opiskelijoiden hyvinvoinnin näkökulmasta, joka voi vaikuttaa negatiivisesti myös henkilöstön tilanteeseen kasvavana työmääränä ja heikentyneenä hyvinvointina. Tavoiteaikakertoimet asettavat myös paineen opiskelijoiden hyvinvoinnin ja jaksamisen tuelle.

Myönteisesti suhtautuneissa lausunnoissa katsottiin, että tutkintojen tavoiteajassa suorittamista voidaan mahdollistaa ammattikorkeakoulujen toimesta jonkin verran ohjauksella, joustavuudella ja erilaisilla tukitoimilla ja että ehdotettu kerroin painottaa korkeakoulujen koulutuksen kehittämisessä opiskelijoiden tutkinnon läpäisemisen nopeuttamista huolehtien koulutuksen laadusta. Tavoiteajassa valmistuneiden osuudessa on merkittäviä eroja korkeakoulujen välillä myös alakohtaisesti tarkasteltuna, mikä viittaisi siihen, että myös korkeakoulujen on mahdollista tehdä toimenpiteitä, jotka tukevat tavoiteajassa valmistumista. Osa sinänsä myönteisesti ehdotukseen suhtautuneista näki kuitenkin korkeakoulujen keinoja edellyttää opiskelijoilta opinnoissa etenemistä ja valmistumista rajallisina ja edellyttävän lainsäädännön muutoksia.

Toisen saman tasoisen tutkinnon kerrointa koskeva lausuntopalaute

	Kyllä	Ei kantaa	Ei	Ei lausuntoa
Ammattikorkeakoulut	HAMK, Lapin AMK, Arcada, LAB, Laurea, TAMK, SEAMK, TUAMK (8)	XAMK (1)	Centria, DIAK, Metropolia, Karelia, SAMK (5)	Haaga-Helia, Humak, JAMK, KAMK, Novia, OAMK, Savonian, VAMK (8)
Muut	EK, Sivistysala ry, Kemianteollisuus ry, Suomen Fysioterapeutit ry, Opetushallitus, yksityishenkilö, Suomen Kansanopistoyhdistys, valtiovarainministeriö (8)	(6)	SAMOK ry, HUMAKO, O'Diako, Helga, Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta, Allianssi, Insinööriliitto, Akava, Akavan erityisalat, STTK, Tieteentekijät, JHL, Pro, Metsäteollisuus, Karvi, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus, Tehy, Grafia ry, Ohjauskonsultit Oy (21)	
Yhteensä	16	7	26	

Kantaa ottaneista 42 lausunnonantajasta 38 % (16) piti tarkoituksenmukaisena asetusluonnoksessa olevaa esitystä toisen saman tasoisen tutkinnon kertoimen laskemisesta 0,5:een (nykyisin 0,7). Esitystä ei pitänyt tarkoituksenmukaisena 26 lausunnonantajaa. Kriittisesti esitykseen suhtautuneiden joukossa oli 5 ammattikorkeakoulua (Centria-ammattikorkeakoulu, Diakonia ammattikorkeakoulu, Metropolia ammattikorkeakoulu, Karelia ammattikorkeakoulu, Satakunnan ammattikorkeakoulu).

Ehdotukseen kielteisesti suhtautuneista ammattikorkeakouluista *Centria-ammattikorkeakoulu* katsoi, että koulutusjärjestelmän tulisi mahdollistaa uran kehittäminen tehtäviä vaihtamalla. Realismia on, että emme osaa ennustaa minkälaisia tarpeita uran kehittämiseen tulee. Pidempään työelämässä olleilla tulisi olla mahdollisuuksia suunnata työuraansa uudelleen, esimerkiksi negatiivisten rakennemuutosten kohdatessa. Ihminen ei aina osaa tehdä 19-vuotiaana oikeaa, loppuelämän uravalintaa. Uuden tutkinnon suorittaminen on joskus tarpeellista ja joskus jopa tarkoituksenmukaista. Korkeakoulun näkökulmasta kustannukset eivät pienene 50 prosenttia, kun joku suorittaa toista tutkintoaan. Korkeakoulua ei tulisi

rangaista tästä näin merkittävässä määrin. *Karelia-ammattikorkeakoulu* katsoi, että saman tasoisen tutkinnon alhainen kerroin ei tue jatkuvan oppimisen tavoitteita.

Toisen saman tasoisen tutkinnon kertoimen laskeminen nähtiin esitykseen myönteisesti suhtautuvien keskuudessa koulutustason nostamisen sekä koulutuksen kasautumisen ehkäisemisen tavoitteen mukaisena toimena.

Ehdotukseen myönteisesti suhtautuneista ammattikorkeakouluista *Yrkeshögskolan Arcada* yhtyi Arenen näkemykseen siitä, että kertoimen laskeminen 0,5:een heikentää merkittävästi ammattikorkeakoulujen valmiutta kouluttaa toisen tutkinnon suorittaneita, varsinkin yhdessä uuden ensikertaisia opiskelijoita painottavan uuden rahoitusmallimittarin kanssa. Esitetty muutos tulee heikentämään jo korkeakoulututkinnon suorittaneiden mahdollisuutta uudelleen kouluttautua. Ammattikorkeakoulu esitti kaikkien ensiasteen opiskelijamäärän nostamistoimien kumulatiivisten vaikutusten arvioimista sekä hakijan että korkeakoulujen näkökulmasta ja suhteessa kokonaistavoitteeseen korkeakoulututkinnon suorittaneiden vuosikohtaisen osuuden lisäämisestä.

Kriittisesti suhtautuvat katsovat, että kerrointa ei tulisi muuttaa. Toisen saman tasoisen tutkinnon kertoimen lasku koettiin osittain päällekkäisenä toimena uusien ensikertaisten opiskelijoiden määrään perustuvan laskentakriteerin kanssa. Ammattikorkeakouluilla on vain rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa toisen tutkinnon suorittamismahdollisuuteen ilman syrjiviä käytäntöjä. Esitetty muutos olisi myös ristiriidassa jatkuvan oppimisen tavoitteiden kanssa. Perusteena käytetty aiemmin suoritettujen opintojen hyväksiluku soveltuu ainoastaan tilanteisiin, jossa opiskelija suorittaa kahta hyvin samankaltaista tutkintoa.

Huomiota kiinnitettiin myös kertoimien yhteisvaikutuksen suuruuteen ja siihen, että alakohtaiset kertoimet eivät nykyisellään vastaa kaikilta osin alojen kustannuseroja. Alakohtaisten kertoimien säilyttäminen nykyisellään on välttämätöntä laadukkaan koulutuksen tarjoamiseksi kustannusintensiivisillä aloilla.

Valtiovarainministeriö katsoi, että jatkossa olisi tarkoituksenmukaista seurata, miten toista saman tasoista tutkintoa suorittavien määrä kehittyy, ja arvioida tulisiko toisen saman tasoisen tutkinnon painokerrointa laskea edelleen.

Tutkintojen kerroinluokkia koskeva lausuntopalaute

Yksikään lausunnonantaja ei ottanut kantaa esitettyyn tekniseen muutokseen, jolla kerroinluokan 1 tutkintoja ei enää jatkossa listattaisi asetuksen liitteessä vaan ryhmään C (kerroin 1) sisältyisivät kaikki sellaiset tutkinnot, jotka eivät sisälly A (kerroin 3) tai B (kerroin 1,75).

Esitettyyn artemien tutkintolaskentakertoimen nostamiseen samaan kerroinluokkaan (1,75) muotoilija AMK-tutkinnon kannattavat Arene ry sekä Grafia ry ja Akavan Erityisalat. Akavan Erikoisalat katsoi, että myös restonomien tutkinnon tulisi olla kerroinluokassa 1,75. Grafia ry katsoi, että toimi on oikeansuuntainen,

mutta kaikkien taide- ja teollisuusalan tutkintojen tulisi olla korkeimmassa rahoitusluokassa.

Laurea ammattikorkeakoulu katsoi, että ammattikorkeakoulussa suoritettujen ammattikorkeakoulututkintojen tutkintokohtaiset kertoimet vääristävät ammattikorkeakoulujen asemaa ja johtavat siihen, että yksittäisen ammattikorkeakoulun rahoitus ei todellisuudessa määräydy koulutustoiminnan laajuuden perusteella. Isot erot tutkintokohtaisissa kertoimissa eivät todellisuudessa heijastele ryhmiin C ja B määriteltyjen tutkintojen kustannustasoa. Esimerkiksi ryhmään C määritellyssä sairaanhoitajakoulutuksessa tarvitaan kalliita välineitä, käytössä on korkean teknologian simulaatio-oppimisympäristöjä ja osa opetuksesta vaatii pieniä ryhmiä.

Avoimessa korkeakouluopetuksessa suoritettuja opintopisteitä koskevaan rahoitustekijään ehdotettua henkilötunnusvaatimusta koskeva lausuntopalaute

	Kyllä	Ei kantaa	Ei	Ei lausuntoa
Ammattikorkeakoulut	HAMK, Lapin AMK, Centria, Arcada, DIAK, Karelia, LAB, SAMK, Laurea, TAMK, SEAMK, TUAMK (12)	XAMK (1)	Metropolia (1)	Haaga-Helia, Humak, JAMK, KAMK, Novia, OAMK, Savonian, VAMK (8)
Muut	Arene, Sivistysala ry, Insinööriliitto, OAJ, Akava, Suomen Fysioterapeutit, EK, Karvi, yksityishenkilö, valtiovarainministeriö (10)	(19)	HUMAKO, O'Diako, Ohjauskonsultit Oy, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus (4)	
Yhteensä	22	20	5	

Kantaa ottaneista 27 lausunnonantajasta 81 % (22) piti tarkoituksenmukaisena asetusluonnoksessa olevaa esitystä ottaa rahoituslaskennassa huomioon avoimen opintopisteistä vain ne, joiden tekijällä on suomalainen henkilötunnus. Esitystä ei pitänyt tarkoituksenmukaisena viisi lausunnonantajaa. Kriittisesti esitykseen suhtautuneiden lausunnonantajien joukossa oli Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Esitykseen myönteisesti suhtautuneet lausunnonantajat kokivat, että ehdotettu muutos on hyvä, sillä se kohdentaa kansallisen rahoituksen sellaiseen jatkuvaan oppimiseen, josta on todennäköisimmin eniten hyötyä suomalaisen työelämän osaamistason nostossa. Suomalainen henkilötunnus ei perustu kansalaisuuteen eikä siten rajaa esimerkiksi Suomessa oleskeluluvalla tai vastaavalla asuvia tästä pois. Avoimen tarjonnan kehittäminen kansainvälisesti houkuttelevaksi on korkeakouluille osa kansainvälistä näkyvyyttä ja keino kerätä lisätuloihin. Muutoksella ei tule estää ulkomaisten opiskelijoiden osallistumista avoimeen korkeakoulutukseen tai heikentää kansainvälisyyden toteutumista laajasti ammattikorkeakoulutuksessa. Suomalaisten korkeakoulujen avoin englanninkielinen opintotarjonta esim. MOOC-opinnot kiinnostavat laajasti myös ulkomailla. Avoimen opintopisteiden kohdalla nykyinen kannuste on eriarvoistanut ammattikorkeakouluja. Erillistä kannustinta ulkomaalaisten suorittamille avoimen opinnoille ei tarvitse rahoitusmallissa olla.

Esitykseen kriittisesti suhtautuvista *Metropolia Ammattikorkeakoulu* katsoi, että esitys on EU/ETA-alueen säädösten vastainen. Lisäksi ammattikorkeakoulu katsoo, ettei tähän ole tällä hetkellä toimivaa teknistä järjestelmää. Järjestelmä pystytään rakentamaan aikaisintaan vuoden 2025 alusta. Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta HUMAKO ja Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta O'Diako katsoivat, että suomalaisen henkilötunnuksen saaminen voi olla erityisen haastavaa juuri heille, jotka avoimen ammattikorkeakoulun opintopisteistä eniten hyötyisivät. HUMAKO katsoi ehdotuksella olevan kielteinen vaikutus erityisesti turvapaikanhakijoiden opiskelumahdollisuuksia ajatellen. Muutoksella ei tulisi heikentää kansainvälisyyden toteutumista korkeakoulutuksessa eikä vähentää, saati estää osallistumismahdollisuuksia. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus katsoi, että avointen ammattikorkeakouluopintojen suorittaminen on ollut luonteva väylä maahan muuttaneelle aloittaa esimerkiksi ammattidirektiiviin perustuen oman aiemman tutkinnon täydentäminen suomalaisia osaamistarpeita vastaavaksi. Ehdotuksella on suurin kielteinen vaikutus turvapaikanhakijoiden opiskelumahdollisuuksiin. Ohjauskonsultit Oy nosti esille yhteensopivuuden maahanmuuttajien valmentavan koulutuksen järjestämisen kanssa. Sivistysala ry huomautti, että ehdotettuun muutokseen ei ole vielä toimivaa järjestelmää, jolloin sen voimaantulo jo vuonna 2024 on hankalaa. Tilastokeskus totesi, että tietolähteet on hyvä varmistaa ennen laskentakriteerien vahvistamista.

Tutkimuksen rahoitusosuuden laskentakriteereitä ja niiden painoarvoja koskeva lausuntopalaute

	Kyllä	Ei kantaa	Ei	Ei lausuntoa
Ammattikorkeakoulut	HAMK, Lapin ammattikorkeakoulu, Centria, Arcada, DIAK, Karelia, LAB, Laurea, TAMK, SEAMK, TUAMK, XAMK (12)		Metropolia, SAMK (2)	Haaga-Helia, HumaK, JAMK, KAMK, Novia, OAMK, Savonian, VAMK (8)
Muut	Arene, Sivistysala ry, Rakennusteollisuus RT, Kemianteollisuus ry, Insinööriliitto IL, STTK, Akava, Ammattiliitto Pro, OAJ, Tehy, BF, Suomen Akatemia, Karvi, yksityishenkilö, valtiovarainministeriö (15)	(15)	Lapin AMK:n opiskelijakunta, Ohjauskonsultit Oy (2)	
Yhteensä	27	15	4	

Kantaa ottaneista 31 lausunnonantajasta 87 % (27) piti tarkoituksenmukaisena asetusluonnoksen asetuksen 2 §:ssä ja sen liitteessä esitettyjä tutkimuksen rahoitusosuuden laskentakriteerien tekijöitä ja painoarvoja (1. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan ulkopuolinen rahoitus 12 % 2. Suoritettujen ylempien ammattikorkeakoulututkintojen lukumäärä 6 % 3. Julkaisujen, julkisen taiteellisen ja taideteollisen tuotannon, audiovisuaalisten aineistojen sekä tieto- ja viestintätekni-

lukumäärä 2 %). Esitystä ei pitänyt tarkoituksenmukaisena neljä lausunnonantajaa, joiden joukossa oli Metropolia Ammattikorkeakoulu ja Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Useat lausunnonantajat totesivat, että suoritettujen YAMK-tutkintojen olisi hyvä sisältyä TKI-rahoitusosuuden sijasta koulutuksen rahoitusosuuteen. Tällöin vahvistuisi myös yhteneväisyys yliopistojen rahoitusmallin kanssa. Tätä muutosta esittivät ennen kaikkea muut lausunnonantajat kuin ammattikorkeakoulut. Innovaatorahoituskeskus Business Finland totesi, että vaikka aineettomien oikeuksien suojaamisen merkitys eri aloilla on kovin vaihtelevaa, olisi tarkoituksenmukaista kannustaa korkeakouluja oikeuksien suojaamiseen ja hyödyntämiseen myös rahoitusmallin kautta sisällyttämällä ne näkyvästi mukaan julkaisujen seurannan mittareihin. Diakonia ammattikorkeakoulu Oy totesi saman suuntaisesti, että TKI-toiminnan osalta ammattikorkeakouluja pitäisi kenties kannustaa ja palkita paitsi täydentävällä rahoituksella toteutuneesta TKI-työstä, myös huippuluokan soveltavasta tutkimuksesta ja innovaatioiden käyttöönnotosta. Tieteentekijöiden liitto korosti launnessaan, että vaikka TKI-intensiivisyyden vahvistaminen on perusteltua ja tarpeellista, on syytä samalla huomioida, että korkeakoulujen rahoitus on vahvasti kasaantuvaa siten, että hyvin rahoitushauissa pärjäävät korkeakoulut lisäävät samalla myös julkista rahoitustaan rahoitusmallin kautta. Tämä voi asettaa korkeakoulut keskenään kohtuuttomalla tavalla eriarvoiseen asemaan ja korostaa korkeakoulujen keskinäistä kilpailua. Opetusalan ammattijärjestö OAJ kannatti erityisesti julkisen taiteellisen ja taideteollisen tuotannon tuomista mukaan laskentakriteereihin.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan ulkopuolista rahoitusta koskevan laskentakriteerin painoarvoa koskeva lausuntopalaute

	Kyllä	Ei kantaa	Ei	Ei lausuntoa
Ammattikorkeakoulut	HAMK, Lapin ammattikorkeakoulu; Centria, Arcada, DIAK, Metropolia, Karelia, LAB, Laurea, TAMK, SEAMK, TUAMK, XAMK (13)		SAMK (1)	Haaga-Helia, HumaK, JAMK, KAMK, Novia, OAMK, Savonian, VAMK (8)
Muut	Arene, EK, Sivistysala ry, Insinööriliitto IL, Rakennusteollisuus RT, Kemianteollisuus ry, Akava, Tehy, OAJ, Suomen Akatemia, Suomen Kansanopistoyhdistys, Karvi, yksityishenkilö, valtiovarainministeriö (14)	(10)	SAMOK, HUMAKO, Helga, Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta, O'Diako, METO, STTK, Ammattiliitto Pro, BF, (9)	
Yhteensä	27	10	10	

Kantaa ottaneista 37 lausunnonantajasta 73 % (27) piti tarkoituksenmukaisena asetusluonnoksen esitystä, jonka mukaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan ulkopuolista rahoitusta koskevan laskentakriteerin painoarvoa nostettaisiin nostettavaksi 12 %:iin (nykyisin 11 %) johtuen siitä, että AMK-profiloitusrahoitus (10 miljoonaa euroa) siirrettäisiin osaksi laskennallista rahoitusta minkä vuoksi TKI-rahoitustoiminnan osuutta tulee nostaa. Esitystä ei pitänyt tarkoituksenmukaisena 10 lausunnonantajaa, joiden joukossa oli Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Lausunnonantajat pitivät pääsääntöisesti ehdotettua TKI-laskentakriteerin painoarvon nostoa kannatettavana, mutta noston rahoittamista laskemalla työllistymisen laskentakriteerin painoarvoa kritisoitiin useissa lausunnoissa (Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry, Grafia ry, Innovaatorahoituskeskus Business Finland, Ammattiliitto Pro ry, Haaga-Helian opiskelijakunta Helga, Lapin

ammattikorkeakoulun opiskelijakunta, Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy, METO – Metsäalan Asiantuntijat ry, STTK ry, Tehy ry).

Valtiovarainministeriö totesi, että harkinnanvaraisen rahoituksen siirtämisestä laskennallisen rahoituksen piiriin päätetään talousarvioprosessissa. Mikäli harkinnanvarainen TKI –toiminnan vahvistamisen 10 milj. euron määräraha päätetään siirtää osaksi laskennallisin perustein määräytyvää ammattikorkeakoulujen perusrahoitusta, niin muutoksen vaikutuksia ammattikorkeakoulujen TKI-toimintaan tulee seurata.

Ulkopuolisen rahoituksen kerrointa koskeva lausuntopalaute

	Kyllä	Ei kantaa	Ei	Ei lausuntoa
Ammattikorkeakoulut	HAMK, Lapin ammattikorkeakoulu, Centria, Arcada, DIAK, Metropolia, Karelia, LAB, SAMK, Laurea, TAMK, SEAMK, TUAMK, XAMK (14)	-	-	Haaga-Helia, HumaK, JAMK, KAMK, Novia, OAMK, Savonian, VAMK (8)
Muut	Arene, HUMAKO, Insinööriliitto IL, Suomen Akatemia, Sivistysala ry, Suomen Kansanopistoyhdistys, Akava, SAMOK, BF, O'Diako, OAJ, Helga, Rakennusteollisuus RT, Kemianteollisuus ry, yksityishenkilö, Karvi, Tehy, valtiovarainministeriö (18)	(14)	-	
Yhteensä	32	14	-	

Kantaa ottaneista 32 lausunnonantajasta 100 % piti tarkoituksenmukaisena asetusluonnoksen esitystä, jonka mukaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan ulkopuolista rahoitusta koskevan laskentakriteerin laskentaa muutettaisiin mm. niin, että ulkopuolisesta rahoituksesta painotettaisiin kertoimella 1,3 tiettyjä rahoituksia.

Esityksen katsottiin olevan tarkoituksenmukainen ja ohjaavan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa tavoiteltuun suuntaan. Yritysrahoituksen painottaminen kannustaa yritysyhteistyön lisäämiseen tutkimus- ja kehittämistoiminnassa.

Lausunnoissa nostettiin esille, että myös Business Finlandin tk-rahoitus voisi olla lisäkertoimen piirissä (Tampereen ammattikorkeakoulu, Turun ammattikorkeakoulu, Diakonia-ammattikorkeakoulu sekä Insinööriliitto). Laurea-ammattikorkeakoulun mukaan suoraan Euroopan unionilta tuleva puiteohjelmärahoitus ja muu laadullisesti kilpailtu EU-rahoitus tulisi huomioida vielä ehdotettua suuremmalla kertoimella.

Monissa lausunnoissa korostettiin, että tk-rahoituksen tiedonkeruuohjeistusta pitää selventää.

Julkaisutiedonkeruun luokkien laskentaa koskeva lausuntopalaute

	Kyllä	Ei kantaa	Ei	Ei lausuntoa
Ammattikorkeakoulut	HAMK, Lapin AMK, Centria, Arcada, DIAK, Karelia, LAB, SAMK, Laurea, TAMK, TuAMK, XAMK (12)	SeAMK (1)	Metropolia (1)	Haaga-Helia, HumaK, JAMK, KAMK, Novia, OAMK, Savonian, VAMK (9)
Muut	Arene, HUMAKO, Insinööriliitto IL, Suomen Akatemia, Sivistysala ry, Suomen Fysioterapeutit, Tehy, SAMOK, Karvi, yksityishenkilö (11)	(18)	OAJ, Ohjauskonsultit Oy (2)	
Yhteensä	23	19	3	

Kantaa ottaneista 26 lausunnonantajasta 88 % (23) piti tarkoituksenmukaisena asetusluonnokseen ehdotettuja muutoksia julkaisutiedonkeruun luokkien laskentaan, jonka mukaisesti luokkiin E1-E3, F ja I kuuluvien julkaisujen lukumäärää painotettaisiin kertoimella 0,4. Esitystä ei pitänyt tarkoituksenmukaisena 3 lausunnonantajaa.

Esitystä puoltaneet perustelivat kantaansa laadun vahvistamisen näkökulmalla (Insinööriliitto IL ry, LAB-ammattikorkeakoulu, Karvi), tieteellisen toiminnan vahvistamisella (Suomen Akatemia), ammattikorkeakoulun oman profiilin vahvistamisella ja kehittämisellä tutkimus- ja kehittämistoiminnassa (Arene ry), julkaisuluokkien julkaisuihin käytettävien julkaisujen työmäärän resurssivaativuudella (Diakonia-ammattikorkeakoulu), julkaisumittarin negatiivisten lieveilmiöiden vähentämisellä (Diakonia-ammattikorkeakoulu), julkaisuihin vaadittavalla työmäärällä (Karvi). Centria-ammattikorkeakoulu totesi ratkaisun olevan tasapainoinen.

LAB-ammattikorkeakoulu kannatti esitystä, mutta huomautti kärsivänsä julkisen taiteellisen toiminnan kertoimen laskusta. Kannattaneista *Laurea-ammattikorkeakoulu* huomautti, että vertaisarvioituihin tieteellisiin artikkeleihin pitäisi niiden työläyden johdosta kohdistua suurempi kerroin kuin ammattiyleisölle suunnattuihin tutkintoihin ja sopiva kerroin olisi 1,5–2. Kannattaneista *Arene* huomautti, että OKM:n on huolehdittava ammattikorkeakoulujen oman profiilin mukaisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen asemasta samoin kuin ministeriö vahtii yliopistojen saamaa tutkimusrahoitusta. Karvi totesi, että ehdotuksessa on mielenkiintoista, että yleistajuiset blogikirjoitukset huomioidaan samantasoisina kuin yleistajuiset monografiat, vaikka yleistajuisiin blogikirjoituksiin tarvitaan enintään puolen päivän työpanos, kun puolestaan yleistajuisiin monografioihin ainakin vuoden työpanos.

Esitystä vastustaneista *Metropolia Ammattikorkeakoulu* huomautti, että ammattikorkeakoulujen julkaisutoiminnan laadun kehittämistä tukevat muutokset sekä tieteellistä että ammatillista kehittämistyötä tukevat muutokset ovat tervetulleita, mutta kritisoi sitä, että esitys asettaa audiovisuaaliset julkaisut

eriarvoiseen asemaan suhteessa tekstijulkaisuihin ja katsoi, että ne ovat suurelta osin ammattiyhteisölle suunnattuja ja jatkuvaa oppimista tukevia. I-julkaisujen osalta tulisi siirtyä kokonaan attribuuttipohjaiseen tiedonkeruuseen mahdollisimman pian ja niitä tulisi rahoittaa sisällön ja kohderyhmän, ei muodon perusteella.

Esitystä vastustaneista OAJ kannatti taiteellisten ja taideteollisen toiminnan huomioimista mallissa julkaisujen ohella, mutta katsoi, että julkaisujen ja taiteellisen toiminnan painoarvo ei ole koko mallia ajatellen suuri ja että taiteellisen toiminnan sisällä on valtavasti eroja ja on pohdittava, miten kerroin saataisiin vastaamaan toiminnan vaativuutta. Esimerkiksi musiikin alalla voi kyseenalaistaa onko yksittäisen instrumentin artistina toimiminen verrannollista vaativuudeltaan oopperan säveltämiseen. Vastaavia eroja voi löytää esimerkiksi taiteellisen toiminnan ja blogitekstin kirjoittamisen väliltä. Yksi ehdotusta vastustanut yksityishenkilö huomautti audiovisuaalisten aineistojen roolin vaikuttavan olevan kasvussa ja korosti yleistajuisten julkaisujen merkitystä toimintaympäristöön.

Ei kantaa ottaneista Akava huomautti myös OAJ:n tavoin yleisellä tasolla taiteellisen toiminnan sisäisistä eroista, ja tarpeesta saada kerroin vastaamaan toiminnan vaativuutta. Muina huomioina ei kantaa ottaneista Business Finland totesi, että olisi tarkoituksenmukaista kannustaa korkeakouluja aineettomien oikeuksien suojaamiseen ja hyödyntämiseen myös rahoitusmallin kautta sisällyttämällä ne näkyvästi mukaan julkaisujen seurannan mittareihin. Tieteentekijöiden liitto kannatti tarkempaa luokittelua oikeansuuntaisena toimena luokittelemalla julkaisut maltillisesti, mutta piti ehdotettua luokittelua karkeana ja sen vaativan jatkossa edelleen kehittämistä siten, että se huomioi yhtä aikaa erilaisten julkaisujen tekemisen vaativan ajan ja ammattikorkeakoulujen profiilin mukaisen julkaisemisen kokonaistavoitteet. Lisäksi Tieteentekijöiden liitto totesi tässä yhteydessä, että epäselvää on se, miten jatkossa ammattikorkeakoulujen julkaisutoiminta palvelee alueellista tehtävää ja että se on jäänyt rahoitusmallissa taustalle. Lisäksi Suomen fysioterapeutit ry totesivat, että tieteellisten julkaisujen painotuskertoimen pitäisi olla suurempi kuin ammatillisten julkaisuiden kertoimen johtuen siitä, että vertaisarvioidun julkaisun kirjoittaminen on huomattavasti työlämpi ja aikaavievempi prosessi ja että ammattikorkeakouluja kannattaisi kannustaa korkeatasoisten tieteellisten julkaisujen laatimiseen.

Muutosrajoitinta koskeva lausuntopalaute

	Kyllä	Ei kantaa	Ei	Ei lausuntoa
Ammattikorkeakoulut	HAMK, Lapin AMK, Centria, Arcada, DIAK, Metropolia, LAB, SAMK, Laurea, TAMK, SEAMK, TUAMK (12)	Karelia, XAMK (2)	-	Haaga-Helia, HumaK, JAMK, KAMK, Novia, OAMK, Savonian, VAMK (8)
Muut	Arene, SAMOK, Humako, O'Diako, Lapin AMK opiskelijakunta, Allianssi, EK, Sivistysala ry, Grafia ry, Rakennusteollisuus RT, METO, Insinööriliitto, Akava, STTK, Akavan erityisalat, OAJ, Tieteentekijöiden liitto, Tehy, Suomen fysioterapeutit, Ammattiliitto Pro, Suomen Akatemia, BF, Karvi, Suomen Kansanopistoyhdistys, Ohjauskonsultit Oy, yksityishenkilö,	(5)	-	

	Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus, valtiovarainministeriö (28)			
Yhteensä	40	7	-	

Kantaa ottaneista 40 lausunnonantajasta 100 % piti tarkoituksenmukaisena asetusluonnoksen esitystä, että korkeakoulujen vuosien 2025 ja 2026 rahoituksen laskentaan esitetään sisällytettäväksi muutosrajoitin.

Lausunnonantajat katsoivat, että rahoitusmallin muutosten yhteydessä on perusteltua pyrkiä ehkäisemään liian suuria ja nopeita rahoituksen muutoksia, ja näin ollen muutosrajoitinta pidetään tarkoituksenmukaisena.

Centria-ammattikorkeakoulu katsoi, että suuri osa rahoitusmallin tuloksista on kertynyt jo paljon ennen rahoitusmallin voimaantuloajankohtaa. *LAB-ammattikorkeakoulu* katsoi, että vuoden 2025 rahoituksessa huomioitavat tulokset on tehty aikaisemman rahoitusmallin voimassaoloaikana. Vaikka muutokset eivät ole isoja, ne ovat joidenkin ammattikorkeakoulujen kohdalla euromääräisesti merkittäviä. On kohtuullista, että ammattikorkeakouluille on jätetty aikaa sopeuttaa toimintaansa.

Akava katsoi, että ammattikorkeakoulut ovat koulutusaloiltaan ja toiminnaltaan erilaisia, joten esitetyt muutokset vaikuttavat eri tavoin. Tieteentekijöiden liitto huomautti, että rahoituksen lasku ehdotetulla mallilla vaikuttaa negatiivisesti useampaan ammattikorkeakouluun. OAJ katsoi, että merkittävin muutos tapahtuu jatkuvan oppimisen prosentin pienentymisestä ja uuden ensikertaisten opiskelijoiden mittarin tuomisesta malliin. Osalle ammattikorkeakouluista jatkuva oppiminen on ollut merkittävä keino alueellisen osaamistason varmistamisessa ja ne ovat myös profiloituneet vahvemmin ko. opintomahdollisuuksien kehittämisessä. Osalle taas ensikertaisten opiskelijoiden sisäänottomäärä on ollut alueellisistakin lähtökohdista tarkastellen vahvempaa. Malli pakottaa edelleen korkeakoulut samaan muottiin huolimatta siitä, että ne ovat koulutusaloiltaan ja toiminnaltaan erilaisia. Insinööriliitto katsoi, että erityisen tärkeää muutosrajoitin on tilanteessa, jossa viime vuosina korkeakouluja on kannustettu toteuttamaan jatkuvaa oppimista mutta nyt rahoitusmalli leikkaa niiltä, jotka ovat näin toimineet.

Muu asetusehdotuksesta annettu lausuntopalaute

Valtionrahoituksen jaossa käytetyn mallin tulosperusteisuuden katsottiin toisaalta vahvistavan ammattikorkeakoulujen laatua (mm. Sivistysala ry) ja toisaalta tulospaineen ja jatkuvan toiminnan tehostaminen nähtiin laajasti uhkaavan koulutuksen laatua ja opiskelijoiden osaamisen kehittymistä opintojen aikana (mm. Insinööriliitto, Centria, Grafia ry, Karvi, Lapin ja Diakonia ammattikorkeakoulujen opiskelijakunnat), jonka seurauksena opetusvastuuta ja -painetta siirtyy edelleen työpaikoille (METO - Metsäalan Asiantuntijat ry). Useat lausunnonantajat, erityisesti ammattiliitot, toivat esiin huolensa ammattikorkeakoulujen valtionrahoituksen riittävydestä (mm. Arene, Sivista, SAMOK, Akava, Suomen Fysioterapeutit). SAMOK oli huolissaan korkeakoulujen rahoituksen riittävydestä kokonaisuudessaan. Korkeakouluilla on kova kilpailu rahoituksesta ja paine saada tutkintoja mahdollisimman nopeasti ulos, joka korostuu tämän rahoitusmallin

uudistamisen jälkeen. Tällä voi olla negatiivisia vaikutuksia koulutuksen laatuun, joka on kuitenkin suomalaisen koulutusjärjestelmän yksi valteista.

Useat lausunnonantajat tukivat sopimuskauden 2025–2028 jälkeisen rahoitusmallin valmistelun pikaista aloittamista ja painottivat esimerkiksi nyt käyttöön otettavien uusien rahoitusindikaattorien vaikutusarvioinnin tekemistä (mm. Arcada) sekä tuloksellisuuspainotteisuuden vähentämistä (Tieteentekijöiden liitto, SAMOK, opiskelijaliitto Helga, HUMAKO). Lisäksi pidettiin tärkeänä, että tulevissa rahoitusmalleissa huomioitaisiin nykyistä paremmin erilaiset korkeakoulujen ja alojen profiilit ja rahoitusohjaus perustuisi vahvemmin ammattikorkeakoulujen omien strategioiden mukaisen toiminnan vahvistamiseen ja luottamukseen (OAJ). Myös pienten alojen huomioiminen rahoitusohjauksen näkökulmana nousi esiin (Akavan Erityisalat), samoin toivottiin uusien laatua kuvaavien laskentakriteerien kehittämistä (Metsäalan Asiantuntijat ry, MTK). Esiin nousi myös se, että elinkeinoelämän ja yhteiskunnan tarpeisiin peilaten varsinkin koulutustason nostaminen ja korkeakoulujen ja yritysten välisen yhteistyön vahvistaminen jäävät ehdotuskokonaisuudessa vaatimattomaksi (EK).

Lausuntopalautteen johdosta perustelumuistioon on tehty joitakin täsmennyksiä ja täydennyksiä erityisesti ensikertaisia uusia opiskelijoita koskevan laskentakriteerin osalta.

6 Säännöskohtaiset perustelut

1 § *Koulutuksen rahoitusosuuden laskentakriteerit*

Pykälän *1 momentissa* määriteltäisiin ammattikorkeakouluasetuksen 13 §:n 1 momentin mukaisen koulutuksen rahoitusosuuden laskentakriteerit.

Momentin *1 kohdan* mukaan laskentakriteerinä olisi ammattikorkeakoulussa kalenterivuonna aloittaneiden uusien ensikertaisten opiskelijoiden lukumäärä, lukuun ottamatta tilauskoulutukseen otettuja opiskelijoita ja lukuvuosimaksuvelvollisia opiskelijoita. Laskentakriteeri olisi uusi ja se perustuisi 1.1.2025 voimaan tulevaan ammattikorkeakouluasetuksen 13 §:n muutokseen (11.4.2024; /2024), jonka mukaan koulutuksen rahoitusosuus perustuu muun ohella uusiin opiskelijoihin, jotka eivät ole aikaisemmin suorittaneet Suomen koulutusjärjestelmän mukaista korkeakoulututkintoa tai vastaanottaneet korkeakoulututkintoon johtavaa opiskelupaikkaa. Ehdotettavan opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisilla uusilla ensikertaisilla opiskelijoilla tarkoitettaisiin asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa aloittaneita opiskelijoita, jotka eivät ole aikaisemmin suorittaneet Suomen korkeakoulujärjestelmän mukaista korkeakoulututkintoa tai vastaanottaneet korkeakoulututkintoon johtavaa opiskelupaikkaa.

Momentin *2 kohdan* mukaan laskentakriteerinä olisi ammattikorkeakoulussa kalenterivuonna suoritettujen ammattikorkeakoulututkintojen lukumäärä lukuun ottamatta tilauskoulutuksessa suoritettuja tutkintoja, kuitenkin enintään sopimuskaudelle asetettua koulutusalaryhmittäistä tutkintotavoitetta vastaavaan rahoitusrajaan saakka. Laskentakriteeri vastaisi voimassa olevan asetuksen 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaista laskentakriteeriä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja ammattikorkeakoulun välisissä neuvotteluissa sovitun tutkintotavoitteen ylittävistä tutkinnoista ei jatkossakaan myönnettäisi valtionrahoitusta, millä varmistetaan koulutuksen kohdentuminen työvoimatarpeen kannalta keskeisille aloille. Ammattikorkeakouluja halutaan edelleen kannustaa suuntaamaan koulutusta ja tutkintoja osaamis- ja työvoimatarpeiden mukaisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriön mahdollisuus ohjata valtakunnallista korkeakoulutustarjontaa on ollut keskeinen väline rahoitusmallin ei-toivottavien vaikutusten vähentämiseksi. Edelleen on nähty tarpeellisenä sopia alakohtaisista koulutusmääristä ja säilyttää yhteys tavoitteiden ja määrärahojen välillä tutkintomäärien koulutusalaryhmittäisellä rahoitusrajalla. Tällä on tarkoitus rahoitustarpeiden sijaan kannustaa rahoituksen suuntaamista osaamistarpeiden sekä koulutuksen laadun ja vaikuttavuuden perusteella. Rahoitusrajan roolia korkeakoulujen ohjauksessa on jatkossa tarpeen tarkastella tarkemmin ottaen huomioon tarve edelleen turvata ministeriön mahdollisuudet koulutustarjonnan ohjaamiseen. Ylikoulutus (tai koulutuksen alihyödyntäminen) on Suomessa kansainvälisesti vertaillen vähäistä. Ylikoulutuksen välttämiseksi on tarpeen ennakoiteihin perustaen tarkoin harkita mille koulutusaloille korkeakoulutuksen laajentaminen kohdennetaan.

Tilaukoulutuksessa suoritettuja tutkintoja ei jatkossakaan huomioitaisi laskettaessa tutkintojen lukumäärää. Tilaukoulutus on ammattikorkeakoulujen liiketoimintaa, jonka järjestämisestä ammattikorkeakoulun on ammattikorkeakoululain 13 §:n mukaan perittävä koulutuksen tilaajalta vähintään siitä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.

Ammattikorkeakoululain 13 a §:n mukaisesti perittävillä lukuvuosimaksuilla, joiden ei tarvitse voimassa olevan lainsäädännön mukaan kattaa kaikkia koulutuksen järjestämisen kustannuksia, ei jatkossakaan olisi vähentävää vaikutusta ammattikorkeakouluille myönnettävään valtionrahoitukseen. Täyskatteellisia lukuvuosimaksuja koskevaa lainsäädäntöä valmistellaan parhaillaan opetus- ja kulttuuriministeriön asettamassa työryhmässä ([asettamispäätös 18.8.2023, VN/23673/2023](#)). Valmistelun tässä vaiheessa on arvioitu, että täyskatteellisia lukuvuosimaksuja koskevat säännökset voisivat tulla voimaan 1.8.2026 ja ne koskisivat vasta tämän jälkeen opintonsa aloittavia. Opiskelijat sitovat kuitenkin korkeakoulujen resursseja. Joillakin korkeakouluilla EU/ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden osuus on merkittävä. Sopimuskaudella 2025–2028 ei ehdi merkittävässä määrin tulla täyskatteellisia lukuvuosimaksuja maksavia opiskelijoita (vuoden 2028 rahoitusta määritettäessä käytetään vuosina 2024–2026 suoritettuja tutkintoja). Sopimuskaudesta 2029–2032 eteenpäin on arvioitava erikseen, onko vielä perusteita lukuvuosimaksuvelvollisten opiskelijoiden suorittamien tutkintojen tai muihin ao. opiskelijoihin liittyviin indikaattoreihin huomioon ottamiselle rahoituslaskennassa. Korkeakouluilla on myös viisi vuotta aikaa varautua mahdolliseen muutokseen.

Momentin 3 kohdan mukaan laskentakriteerinä olisi ammattikorkeakoulun avoimessa ammattikorkeakouluopetuksessa, erillisinä opintoina, maahanmuuttajien valmentavassa koulutuksessa ja erikoistumiskoulutuksessa kalenterivuonna suoritettujen opintopisteiden yhteenlaskettu määrä lukuun ottamatta asianomaisen ammattikorkeakoulun tutkinto-opiskelijoiden ja ulkomaisten vaihto-opiskelijoiden suorittamia opintopisteitä. Säännös vastaisi voimassa olevan asetuksen 1 §:n 1

momentin 2 kohtaa. Ensikertalaisten aseman parantamiseen tähtävien toimenpiteiden ohella on välttämätöntä kehittää muita koulutusvaihtoehtoja ja niiden tarjontaa tutkinnon jo suorittaneille. Ammattikorkeakoulut voivat lisätä tutkintojen osien tarjontaa avoimena ammattikorkeakouluopetuksena, erillisinä opintoina ja maksullisena palvelutoimintana. Myös erikoistumiskoulutuksen tarjontaa voidaan kehittää ja laajentaa työelämässä olevien tarpeisiin. Korkeakoulut ja eri sidosryhmät ovat nähneet, että jatkuvan oppimisen rahoituksen olisi tultava korkeakoulujen rahoituskehyksen ulkopuolelta. Jatkuvan oppimisen säilyttäminen rahoitusmallissa on edelleen perusteltua, koska lyhyellä aikavälillä ei ole nähtävissä, että rahoitus tulisi kokonaisuudessaan korkeakoulukehyksen ulkopuolelta. Korkeakouluille tarvitaan edelleen kannusteita tutkintojen ja niiden osien tuottamiseen ja jatkossa myös yhä enemmän pienten osaamiskokonaisuuksien konseptin ja koulutussisältöjen kehittämiseen työelämäyhteistyössä.

Esitettävän asetuksen 1 §:n 7 *momentissa* säädettäisiin uudesta rajauksesta, jonka mukaan 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa opintopisteissä huomioitaisiin vuonna 2024 tai sen jälkeen suoritetuista opintopisteistä vain ne, joiden suorittajalla on suomalainen henkilötunnus.

Asetuksen 1 §:n 1 momentin 4 *kohdan* mukaan laskentakriteerinä olisi ammattikorkeakoulussa kalenterivuonna ammatillisen opettajankoulutuksen opintokokonaisuuden suorittaneiden lukumäärä. Laskentakriteeri vastaisi voimassa olevan asetuksen 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista laskentakriteeriä.

Momentin 5 *kohdan* mukaan laskentakriteerinä olisi korkeakoulujen välisten yhteistyösopimusten perusteella ammattikorkeakoulussa kalenterivuonna suoritettujen opintopisteiden yhteenlaskettu määrä. Tämän laskentakriteerin osalta opintojen tuottajakorkeakoulu saa laskea suoritettujen opintopisteet hyväkseen. Ammattikorkeakoulu, joka myöntää tutkinnon, rahoitus kohdentuu momentin 2 ja 3 kohdan mukaisesti suoritettujen tutkinnon perusteella. Laskentakriteeri vastaisi voimassa olevan asetuksen 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaista kriteeriä.

Momentin 6 *kohta* vastaisi voimassa olevan asetuksen 1 §:n 1 momentin 5 kohtaa. Laskentakriteerinä olisi ammattikorkeakoulussa valtakunnallisen opiskelijapalautekyselyn vastausten tuottamien pisteiden yhteenlaskettu määrä kalenterivuonna.

Momentin 7 *kohta* vastaisi voimassa olevan asetuksen 1 §:n 1 momentin 6 kohtaa. Laskentakriteerinä olisi ammattikorkeakoulussa kalenterivuonna ammattikorkeakoulukorkeakoulututkinnon suorittaneiden työllisten määrä Suomessa, vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Momentin 8 *kohta* vastaisi voimassa olevan asetuksen 7 kohtaa. Laskentakriteerinä olisi ammattikorkeakoulussa valtakunnallisen uraseurantakyselyn vastausten tuottamien pisteiden yhteenlaskettu määrä kalenterivuonna.

Pykälän 2 *momentissa* määriteltäisiin pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen uusien ensikertalaisten opiskelijat. Sen mukaan uusilla ensikertalaisilla opiskelijoilla tarkoitettaisiin ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa aloittaneita opiskelijoita, jotka eivät ole aikaisemmin suorittaneet Suomen

korkeakoulujärjestelmän mukaista korkeakoulututkintoa tai vastaanottaneet korkeakoulututkintoon johtavaa opiskelupaikkaa.

Pykälän 3 *momentissa* määriteltäisiin pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut koulutusalaryhmit. Ryhmät vastaisivat sisällöltään voimassa olevan asetuksen 1 §:n 2 momentissa määriteltyjä ryhmiä. Koulutusalaryhmiä koskevaa terminologiaa on kuitenkin täsmennetty vastaamaan Tilastokeskuksen kansallisen koulutusluokituksen terminologiaa.

Pykälän 4 *momentissa* säädettäisiin pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen ammattikorkeakoulututkintojen lukumäärän painottamisesta tutkinnon suorittamisaikaa ja toisen saman tasoisen tutkinnon suorittamista koskevalla kertoimilla. Momentin mukaan tutkintojen lukumäärää laskettaessa ammattikorkeakoululain 14 §:ssä tarkoitettussa tavoitteellisessa suorittamisajassa suoritettujen tutkintojen lukumäärää painotettaisiin kertoimella 1,8 (nykyisin 1,5). Enintään 12 kuukautta tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa suoritettujen tutkintojen lukumäärää painotettaisiin kertoimella 1,3, kuten voimassa olevassa asetuksessakin. Tavoitteellisessa suorittamisajassa suoritettujen tutkintojen kertoimen korottamisella on tarkoitus parantaa ammattikorkeakoulujen kannustimia läpäisyä edistävien käytäntöjen edelleen kehittämiseen ja käyttöönottoon. Sekä kansainvälisessä että kotimaisessa tutkimuksessa on havaittu, että korkeakoulut voivat edistää opiskelijoiden läpäisyä omilla käytännöillään. Korkeakoulut ovat viime vuosina lisänneet opintojen edistymisen seurantaa sekä opiskelijoiden ohjausta ja tukea läpäisyä parantamiseksi. Yksilötason kannuste tavoiteaikaiseen tutkinnon suorittamiseen on opintotukilain (65/1994) mukainen opintolainahyvitys, johon korkeakouluopiskelija on oikeutettu suoritettuaan tutkinnon määräajassa.

Jos tutkinnon suorittanut on aiemmin saanut samassa ammattikorkeakoulussa samaa tutkintoa koskevan opiskeluoikeuden tai siirtynyt suorittamaan tutkintoa siirto-opiskelijana, opintojen suorittamisajan laskenta aloitettaisiin opiskelijan ensimmäisen opiskeluoikeuden alusta. Joissakin ammattikorkeakouluissa on käytäntönä myöntää uusi opiskeluoikeus samaan tutkintoon sellaisille henkilöille, joilla aiemman samaan tutkintoon kohdistuvan opiskeluoikeuden määräaika on umpeutumassa. Ehdotettu laskentatavan tarkennus tarkoittaisi sitä, että tutkintojen suorittamisajan laskentaa rahoitusmallissa ei aloitettaisi samaan tutkintoon johtavissa opinnoissa uudelleen vaan ensimmäisen opiskeluoikeuden alusta.

Jos tutkinnon suorittanut on aiemmin suorittanut suomalaisessa korkeakoulussa alemman korkeakoulututkinnon tai ammattikorkeakoulututkinnon, toista tutkintoa painotettaisiin lisäksi kertoimella 0,5 (nykyisin 0,7). Kertoimen alentamisen tarkoituksena on tukea korkeakoulupaikkojen tarkoituksenmukaista käyttöä ja edistää ensikertaisten opiskelijoiden osuuden kasvattamista. Tutkintokoulutuksesta syntyvä hyöty julkiseen talouteen on tutkimustiedon perusteella merkittävästi suurempi ensimmäisen tutkinnon kohdalla verrattuna toiseen saman tasoiseen tutkintoon. Tärkeää koulutustason nostotavoitteen saavuttamisen kannalta olisi, että mahdollisimman moni saisi mahdollisuuden korkeakoulututkinnon suorittamiseen. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukainen uusia ensikertaisia opiskelijoita koskeva laskentakriteeri ja sen maltillinen rahoitusosuus sekä toisen saman tasoisen tutkinnon kertoimen alentaminen olisivat toisiaan tukevia ja täydentäviä toimia. Toista tutkintoaan suorittavat voivat ainakin osin hyväksilukea aiempia opintojaan osaksi

uutta, erityisesti saman tai lähialan tutkintoa, jolloin ammattikorkeakoulun näkökulmasta he tarvitsevat oletettavasti ensikertaisia opiskelijoita vähemmän opetus- ja ohjausresursointia korkeakouluilta. Toisaalta esimerkiksi sote-sektorilla on pätevyysvaatimuksia, joiden seurauksena tutkintokoulutus on ainoa mahdollisuus kouluttautua esim. sairaanhoitajasta ensihoitajaksi. Osalla opiskelijoista myös oman alan hyvin varhaisessa vaiheessa tehty alanvalinta tuo tarpeen kouluttautua uudelleen toiselle alalle. Kiinnostuksen kohteen muuttumisen lisäksi kyse voi olla myös erilaisista työllistymisongelmista, jotka liittyvät alaan tai esimerkiksi opiskelijan terveydentilan tai elämäntilanteen muutoksiin. Tutkintoa pienempien osaamiskokonaisuuksien kehittämistyö on vielä alkuvaiheessa ja se ei ehdi vaikuttamaan tulevan sopimuskauden aikana koulutusmahdollisuuksien kehittämiseen tai opiskelijoiden haluun hakeutua lyhyempiin koulutuksiin. Korkeakoulut ovat nähneet, että niillä on vain rajalliset mahdollisuudet ottaa huomioon uusien opiskelijoiden tausta opiskelijavalinnassa tai estää useamman tutkinnon suorittamista. Tästä syystä on perusteltua, että rahoituksen kohdennuksessa huomioidaan jatkossakin myös toisen saman tasoisen tutkinnon suorittaneet, vaikkakin nykyistä pienemmällä kertoimella. Samanaikaisesti ensikertalaisten asemaa parantavien toimien kanssa on vahvistettava mahdollisuuksia saada tarvittavaa osaamisen päivitystä muuten kuin tutkintokoulutuksen kautta.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tutkintojen alakohtaisista kertoimista. Tutkinnot jaettaisiin liitteen 3 kohdan mukaisesti kolmeen eri ryhmään, joista ryhmään A kuuluvien tutkintojen lukumäärää painotettaisiin kertoimella 3, ryhmään B kuuluvien tutkintojen lukumäärää kertoimella 1,75 ja ryhmään C kuuluvien tutkintojen lukumäärää kertoimella 1. Kertoimet vastaisivat suuruudeltaan voimassa olevan asetuksen mukaisia kertoimia. Kertoimilla huomioitaisiin jatkossakin erilaisten tutkintojen järjestämisestä aiheutuvia kustannus- ja muita eroja ja parannettaisiin ammattikorkeakoulujen mahdollisuuksia osaamistarpeet huomioon ottaviin rakenneuudistuksiin. Osassa tutkintokoulutusta edellytetään huomattavia laitteistoinvestointeja opetuksen tueksi. Osalla aloista opetus puolestaan perustuu yksilö- ja pienryhmäopetukseen. Lisäksi erityisiä kustannuksia aiheutuu hyvin pienistä, mutta yhteiskunnan kannalta välttämättömistä koulutuksista, joiden järjestäminen on jatkossakin tarpeen varmistaa. Ammattikorkeakoulujen on kyettävä vastaamaan yhteiskunnan muuttuviin tarpeisiin ja tällöin tarvitaan kannusteita myös kalliimpien koulutusalojen kehittämiseksi. Alakerroinryhmittelyssä pääosa tutkinnoista kuuluisi ryhmään C, jota ei painotettaisi lainkaan.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin ammattikorkeakoulun tutkintotavoitetta vastaavan rahoitusrajan ylittävien tutkintojen poissulkemisesta rahoituksen laskennassa. Jos ammattikorkeakoulun kolmen vuoden tutkintototeuman keskiarvo ylittää 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen tutkintomäärien rahoitusrajan, rahoitusrajan mukaista koulutusalaryhmän tutkintomäärää painotettaisiin 4 ja 5 momentin mukaisten kertoimien keskiarvolla kaikista koulutusalaryhmän tutkinnoista. Säännös vastaisi voimassa olevan asetuksen 1 §:n 5 momenttia.

Pykälän 7 momentin säännös olisi voimassa olevaan asetukseen nähden uusi. Sen mukaan 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuissa opintopisteissä huomioitaisiin vuonna 2024 tai sen jälkeen suoritetuista opintopisteistä vain ne, joiden suorittajalla on suomalainen henkilötunnus. Muutoksella ammattikorkeakouluja kannustetaan

suuntaamaan avointa ammattikorkeakouluopetusta erityisesti Suomessa asuville tai muutoin Suomeen kiinnittyneille henkilöille. Suomalaisen henkilötunnuksen saa, jos oleskelee laillisesti Suomessa ja rekisteröinnille on peruste. Maahanmuuttoviraston myöntäessä ulkomaalaiselle oleskeluluvan tai oleskelukortin taikka rekisteröidessä oleskeluoikeuden, henkilötiedot rekisteröidään automaattisesti väestötietojärjestelmään ja samalla annetaan henkilötunnus. Myös verohallinto voi antaa henkilötunnuksen silloin, kun ulkomaalainen henkilö tarvitsee sitä verotuksellisista syistä aloittaessaan työskentelyn Suomessa. Suomalaisen henkilötunnuksen saaminen ei ole sidottu henkilön kansalaisuuteen, vaan lailliseen oleskeluun Suomessa. Rahoituslaskennan opintosuoritteissa vain suomalaisen henkilötunnuksen omaavien huomioon ottaminen tarkoittaa todennäköisempää kiinnittymistä Suomeen ja osaamishyödyn kohdentumista suomalaisen työelämän kehittämiseen. Skaalautuvien digitaalisten opintokokonaisuuksien, ns. massa-MOOC:ien, tarjoaminen globaalisti on suomalaisissa korkeakouluissa vielä pieni, joskin nousussa oleva ilmiö. Massatoteutukset voisivat potentiaalisesti kasvattaa avoimina korkeakouluopintoina suoritettujen opintopisteiden määrää hyvin merkittävästi ja näin vähentää opintopistekohtaista kannustetta sekä kohdentaa rahoitusta korkeakoulujen välillä hyvinkin ennakoimattomasti. Ammattikorkeakouluille kohdennettavan valtionrahoituksen laskentakriteerit ja niiden määrittelyt eivät rajoita suomalaisten tai ulkomaalaisten opiskelijoiden opiskelumahdollisuuksia, vaan ainoastaan määrittävät rahoituslaskennassa huomioon otettavat opintosuoritteet. Suomen korkeakoulujärjestelmä perustuu jatkossakin avoimuuden, kansainvälisyyden ja vastuullisuuden periaatteille. Ammattikorkeakoulut voivat ammattikorkeakoululain 10 §:n 1 momentin mukaisesti tarjota tutkintojen osia sisältävää koulutusta halutessaan myös liiketaloudellisesti hinnoiteltuna täydennyskoulutuksena, jolloin koulutuksen kustannukset kattaa täysimääräisesti opiskelija tai esimerkiksi tämän työnantaja.

Pykälän 8 *momentissa* säädettäisiin tarkemmin 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua opiskelijapalautekyselystä voimassa olevaa asetusta vastaavasti. Momentin mukaan opiskelijapalautekyselyssä opiskelijat, jotka ovat suorittaneet ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvat opinnot, vastaavat liitteen 4 kohdan mukaisiin väittämiin ja kysymyksiin. Ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvat opinnot suorittaneet vastaavat harjoittelua koskeviin väittämiin ja kysymyksiin. Väittämiin ja kysymyksiin annetut vastaukset pisteytetään liitteen 5 kohdan mukaisesti

Pykälän 9 *momentin* mukaan 1 momentin 7 kohdan mukaisessa työllisten määrän laskennassa yrittäjiksi työllistyneiden määrää painotettaisiin kertoimella 2, kuten nykyisinkin.

Pykälän 10 *momentissa* säädettäisiin 1 momentin 8 kohdan mukaisesta uraseurantakyselystä voimassa olevaa asetusta vastaavasti. Uraseurantakyselyssä viisi vuotta ennen tilastovuotta ammattikorkeakoulututkinnon tai ylempään ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet vastaavat liitteen 6 kohdan mukaisiin väittämiin ja kysymyksiin. Väittämiin ja kysymyksiin annetut vastaukset pisteytetään liitteen 6 kohdan mukaisesti.

Pykälän 11 *momentin* mukaan 1 §:n mukaisten laskentakriteereiden keskinäiset painotukset määräytyisivät liitteen 1 kohdan mukaisesti.

2 § Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusosuuden laskentakriteerit

Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin ammattikorkeakouluasetuksen 13 §:n 2 momentin mukaisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusosuuden laskentakriteerit voimassa olevaa asetusta vastaavasti.

Momentin 1 kohdan mukaan laskentakriteerinä olisi tutkimus- ja kehittämistoiminnan ulkopuolinen rahoitus, Tilastokeskuksen tekemän ulkopuolisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan määritelmän mukaan. Laskentakriteeri vastaisi voimassa olevan asetuksen 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaista laskentakriteeriä.

Momentin 2 kohdan mukaan laskentakriteerinä ammattikorkeakoulussa kalenterivuonna suoritettujen ylempien ammattikorkeakoulututkintojen lukumäärä. Laskentakriteeri vastaisi voimassa olevan asetuksen 2 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaista laskentakriteeriä.

Momentin 3 kohdan mukaan laskentakriteerinä olisi julkaisujen, julkisen taiteellisen ja taideteollisen tuotannon, audiovisuaalisten aineistojen sekä tieto- ja viestintätekniisten ohjelmien lukumäärä. Laskentakriteeri vastaisi voimassa olevan asetuksen 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista laskentakriteeriä.

Pykälän 2 momentin mukaan 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettusta ulkopuolisesta rahoituksesta painotettaisiin kertoimella 1,3 niitä rahoituksia, jotka on ilmoitettu seuraavissa opetus- ja kulttuuriministeriön tutkimusrahoitusta koskevan tiedonkeruun luokissa:

- 1) suoraan Euroopan unionilta tuleva puiteohjelmärahoitus tai muu laadullisesti kilpailtu EU-rahoitus;
- 2) muu EU-rahoitus;
- 3) ulkomaiset rahastot ja säätiöt;
- 4) kansainväliset järjestöt;
- 5) muu ulkomainen rahoitus;
- 6) kotimaiset yritykset;
- 7) ulkomaiset yritykset.

Säännöksen mukaisella kertoimella tuettaisiin kansallisia TKI –tavoitteita kannustaen ammattikorkeakouluja kansainvälisen T&K-rahoituksen ja yritysrahoituksen hankkimiseen. Voimassa olevan asetuksen mukaisessa ammattikorkeakoulusektorin rahoituslaskennassa tällä hetkellä huomioon otettavat tutkimusrahoituksen rahoituslähteet ovat samanarvoisia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, mitä pykälän 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetaan julkaisulla. Momentti vastaisi sisällöllisesti voimassa olevan asetuksen 2 §:n 2 momenttia, mutta sitä täsmennettäisiin vastaamaan opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruun muuttuneita käsitteitä. Muutokset olisivat teknisiä.

Pykälän 4 momentin mukaan julkaisutiedonkeruun luokkiin E1-E3, F ja I kuuluvien julkaisujen lukumäärää painotettaisiin kertoimella 0,4. Säännös olisi voimassa olevaan asetukseen nähden uusi. Koulutustehtävien ohella ammattikorkeakoulujen lakisääteisenä tehtävänä on harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä edistävää ja alueen elinkeinorakennetta uudistavaa soveltavaa tutkimustoimintaa, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä taiteellista

toimintaa. Uudella kertoimella painotettaisiin ammatillista ja tieteellistä julkaisutoimintaa. Julkaisutoiminnan sisällössä on edelleen vahvasti esillä aluekehittämisen ja työelämälähtöisyyden näkökulmat. Samalla on tunnistettu, että nykyinen yhden kertoimen käyttäminen ei riittävästi huomioi eri tyyppisten julkaisujen tuottamiseen käytettyä työpanosta ja on näin myös alttiimpi lyhyen aikavälin osaoptimoinnille.

Pykälän 5 *momentin* mukaan avoimesti saatavilla olevia 3 momentissa tarkoitettuihin luokkiin A1-A4, B1-B3, C1-C2, D1-D6 ja E1-E3 kuuluvia julkaisuja painotettaisiin kertoimella 1,2, kuten nykyisinkin. Avoimesti saatavilla olevalla julkaisulla tarkoitetaan julkaisua, jotka on opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja koskevassa tiedonkeruussa merkitty kokonaan avoimella julkaisukanavalla tai osittain avoimella julkaisukanavalla ilmestyneeksi avoimesti saatavilla olevaksi julkaisuksi taikka rinnakkaistallennetuksi julkaisuksi. Momentin sanamuotoa täsmennettäisiin vastaamaan opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruun muuttuneita käsitteitä. Kertoimella säilytettäisiin kannusteet avoimen julkaisemisen käytäntöihin.

Pykälän 6 *momentin* mukaan pykälän 1 momentissa tarkoitettujen laskentakriteereiden keskinäiset painotukset määräytyvät liitteen 2 kohdan mukaisesti.

3 § *Laskentakriteerien mukaisten tietojen päivittäminen*

Pykälän 1 *momentin* mukaan kaikkien nykyisten laskennallisten rahoitustekijöiden laskennassa käytettäisiin jatkossakin kolmen viimeisimmän saatavilla olevan tilastovuoden keskiarvoja. Säännös turvaa laskennallisen rahoituksen vakautta ja ennustettavuutta.

Pykälän 2 *momentin* mukaan uusia ensikertaisia opiskelijoita koskevan rahoitustekijän laskenta suoritettaisiin kuitenkin viimeisen käytettävissä olevan vuoden (kesäkuun tilanne) toteutuman perusteella. Rahoitustekijällä on tarkoitus tukea koulutusmäärien lisäämistä ja koulutustason nostoa vähentämällä korkeakoulutuksen kasautumista. Korkeakoulut saisivat mahdollisimman nopeavaikutteisesti tukea uusista opiskelijoista aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Kohdennus ammattikorkeakoulujen välillä tehtäisiin suoraan kunkin laskentakriteerin mukaisessa suhteessa, kuten nykyisinkin.

4 § *Voimaantulo*

Pykälä sisältäisi tavanomaisen voimantulosäännöksen sekä säännöksen ammattikorkeakoulukohtaisesta rahoituksen muutoksen rajoittamisesta vuosina 2025 ja 2026.

Liite

1. Koulutuksen rahoitusosuuden laskentakriteereiden keskinäiset painotukset

Liitteen kohdassa 1 määritettäisiin asetuksen 1 §:n 1 momentin mukaisten koulutuksen rahoitusosuuden laskentakriteereiden keskinäiset painotukset.

Rahoitusosuuden osuus koko perusrahoituksesta on ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:n (11.4.2024; /2024) mukaisesti 75 prosenttia.

Asetuksen 1 §:n 1 momentin mukaisten laskentakriteereiden prosenttiosuudet koko perusrahoituksesta säilyisivät suoritettujen ammattikorkeakoulututkintojen (56 %), ammatillisessa opettajankoulutuksessa suoritettujen opintojen (2 %), yhteistyöopintojen (1 %), uraseurannan (3 %) ja opiskelijapalautteen (3 %) osalta nykyisellään.

Uusien ensikertalaisten opiskelijoiden lukumäärää koskevan uuden laskentakriteerin painoarvo olisi 3 %, joka toteutettaisiin siirtona avoimessa ammattikorkeakouluopetuksessa, maahanmuuttajien valmentavassa koulutuksessa, erillisinä opintoina ja erikoistumiskoulutuksessa suoritettuja opintopisteitä koskevasta

rahoitustekijästä, jonka painoarvo olisi esityksen mukaan 5 % (nykyisin 8 %). Uusia ensikertaisia opiskelijoita koskevan laskentakriteerin ehdotettu painoarvo on riittävä vaikuttavuuden aikaansaamiseksi. Voimassa olevassa rahoitusmallissa jatkuvan oppimisen rahoitustekijän painoarvo suhteessa muihin koulutusosion tekijöihin on suuri, mistä johtuen siirto ensikertaisia opiskelijoita koskevaan uuteen rahoitustekijään voidaan toteuttaa tästä rahoitustekijästä. Ammattikorkeakoulututkintoja koskevan rahoitustekijän painoarvon säilyttämistä nykyisellään on pidetty tärkeänä. Jatkuvan oppimisen kannusteet rahoitusmallissa säilyisivät riittävinä, ottaen huomioon hallitusohjelman mukainen valmistelu liittyen avoimen korkeakoulutuksen maksujen enimmäismäärän korottamiseen.

Työllistymistä 1 vuosi valmistumisen jälkeen koskevan laskentakriteerin prosenttiosuutta ehdotetaan laskettavaksi 2 %:iin (nykyisin 3 %). Tämä muutos perustuu ammattikorkeakouluasetuksen 12 §:n 2 momentin mukaiseen koulutuksen perusteella määräytyvän rahoitusosuuden ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan perusteella määräytyvän rahoitusosuuden keskinäisen suhteen muutokseen. Ammattikorkeakoulujen työllistymisosion 1 vuosi valmistumisen jälkeen koskevan työllistymistekijän rahoituksen jakauma korreloi tutkintotekijän rahoituksen jakauman kanssa. Tästä johtuen vähennys ehdotetaan kohdennettavaksi tähän tekijään. Uraseurantadataan perustuva työllisyyden seuranta tarjoaa laadullisen kriteerin rahoitusmalliin ja kannustaa muun muassa keräämään valmistuneilta laajasti tietoa ammattikorkeakoulun tarjoaman sisällön soveltuvuudesta työelämään.

2. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusosuuden laskentakriteereiden keskinäiset painotukset

Liitteen kohdassa 2 määritettäisiin asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaisten tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusosuuden laskentakriteereiden keskinäiset painotukset. Rahoitusosuuden osuus koko perusrahoituksesta on ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen 12 §:n (11.4.2024; /2024) mukaisesti 20 prosenttia.

Asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaisten laskentakriteereiden prosenttiosuudet koko perusrahoituksesta säilyisivät suoritettujen ylempien ammattikorkeakoulututkintojen lukumäärän (6 %) ja julkaisujen, julkisen taiteellisen ja taideteollisen tuotannon, audiovisuaalisten aineistojen sekä tieto- ja viestintäteknisten ohjelmien lukumäärän (2 %) osalta nykyisellään.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan ulkopuolista rahoitusta koskevan laskentakriteerin painoarvoa ehdotetaan nostettavaksi 12 %:iin (nykyisin 11 %). Laskentakriteerin painoarvon nostamisen taustalla on tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan osuuden kasvattaminen ottaen huomioon vuonna 2024 ammattikorkeakoulujen harkinnanvaraisen rahoituksena käsitellyn ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan vahvistamisen määrärahan siirtyminen osaksi laskennallista rahoitusmallia. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan osuuden kasvattaminen yhdellä prosenttiyksiköllä on huomioitu tutkimus- ja kehittämistoiminnan ulkopuolista rahoitusta koskevassa laskentakriteerissä. Tällä on haluttu tukea kansallisia TKI-tavoitteita kannustaen ammattikorkeakouluja ulkopuolisen tutkimusrahoituksen hankkimiseen.

3. *Ammattikorkeakoulussa suoritettujen tutkintojen ryhmät koulutuksen rahoitusosuuden laskennassa*

Liitteen kohdassa 3 säädettäisiin tutkintojen yksityiskohtaisesta jakautumisesta asetuksen 1 §:n 5 momentissa tarkoitettuihin kolmeen ryhmään, joihin kuuluvia tutkintoja painotettaisiin eri kertoimilla eri alojen tutkintojen järjestämisestä aiheutuviin kustannus- ja muihin eroihin perustuen. Ryhmiin kuuluvien tutkintojen nimet vastaavat Tilastokeskuksen koulutusluokituksen koulutuskoodien selitteitä.

Ryhmään A (kerroin 3) kuuluvat tutkinnot vastaisivat voimassa olevan asetuksen ryhmään C (kerroin 3) kuuluvia tutkintoja. Ryhmään A kuuluu pieni joukko voimassa olevassa mallissa huomioituja tutkintoja ja muita erityisen kalliita kulttuuri- ja taidealan sekä muita yksittäisiä esimerkiksi erittäin pieniä ja siten kustannuksia aiheuttavia mutta yhteiskunnan kannalta välttämättömiä koulutuksia.

Ryhmään B (kerroin 1,75) kuuluvat tutkinnot vastaisivat voimassa olevan asetuksen ryhmään B (kerroin 1,75) kuuluvia tutkintoja, minkä lisäksi arteminin tutkinto artemini (AMK) -tutkinto nostettaisiin samaan kerroinluokkaan 1,75 muotoilija (AMK) -tutkinnon kanssa. Koulutukset ovat kustannusvastaavuudeltaan lähellä toisiaan. Ryhmään B lisättäisiin myös uusi tutkinto, insinööri (AMK), robotiikka ja tekoäly, joka on aiemmin puuttunut tutkintojen luettelosta.

Kerroinluokan 1 tutkintoja ei erikseen listattaisi asetuksen liitteessä, vaan *ryhmään C* (kerroin 1) sisältyisivät kaikki sellaiset tutkinnot, jotka eivät sisälly ryhmiin A (kerroin 3) tai B (kerroin 1,75). Muutos olisi tekninen eikä se vaikuttaisi korkeakoulujen välisiin rahoitussuhteisiin, mutta sillä vältettäisiin tarpeeton asetusmuutos tilanteessa, jossa otetaan käyttöön uusi tutkintonimike kesken sopimuskauden. Jos uudelle tutkintonimikkeelle tarvitaan kerroin 1,75 tai 3, se edellyttäisi kuitenkin liitteen 3 kohdan muuttamista.

4. *Koulutuksen rahoitusosuuden laskennassa huomioon otettavat valtakunnallisen opiskelijapalautekyselyn väittämät*

Koulutuksen rahoitusosuuden laskennassa huomioon otettavat valtakunnallisen opiskelijapalautekyselyn väittämät vastaisivat voimassa olevan asetuksen väittämiä eikä niihin ehdoteta muutoksia.

5. *Valtakunnallisen opiskelijapalautekyselyn väittämiin annettujen vastausten pisteytysasteikko*

Valtakunnallisen opiskelijapalautekyselyn väittämiin annettujen vastausten pisteytysasteikko vastaisi voimassa olevan asetuksen pisteytystaulukkoa. Kysymyksen 18 osalta nykyisin sovellettu poikkeava asteikko lisättäisiin asetukseen.

6. *Koulutuksen rahoitusosuuden laskennassa huomioon otettavat valtakunnallisen uraseurantakyselyn väittämät ja kysymykset*

Koulutuksen rahoitusosuuden laskennassa huomioon otettavat valtakunnallisen uraseurantakyselyn väittämät ja kysymykset vastaisivat voimassa olevan asetuksen väittämiä ja kysymyksiä eikä niihin ehdoteta muutoksia.

7. *Valtakunnallisen uraseurantakyselyn väittämiin ja kysymyksiin annettujen vastausten pisteytysasteikko*

Valtakunnallisen uraseurantakyselyn väittämiin ja kysymyksiin annettujen vastausten pisteytysasteikko vastaisi voimassa olevan asetuksen pisteytystaulukkoa eikä siihen ehdoteta muutoksia.

7 Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025. Asetusta sovellettaisiin ensimmäisen kerran myönnettäessä ammattikorkeakouluille ammattikorkeakoululain 43 §:n mukaista perusrahoitusta vuodelle 2025.

Asetuksella kumottaisiin voimassa oleva ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annettu opetus- ja kulttuuriministeriön asetus (117/2019).

Ammattikorkeakoulujen vuosien 2025 ja 2026 rahoituksen laskentaan esitetään sisällytettäväksi muutosrajoitin, jolla on tarkoitus turvata ammattikorkeakouluja liian suurilta negatiivisilta rahoitusmuutoksilta kuitenkin siten, ettei samalla liuenneta kohtuuttomasti tavoiteltuja kannustevaikutuksia. Asetuksen voimaantulosäännöksen mukaan ammattikorkeakoulun rahoitus, joka ei sisällä strategiaperusteista rahoitusosuutta, voisi vähentyä yhteensä enintään 3 prosenttia verrattuna edellisen vuoden rahoituksen tasoon, joka on suhteutettu rahoitusvuonna käytettävissä olevaan laskennalliseen rahoitukseen. Rajauksen laskennasta aiheutuva mahdollinen alijäämä jaettaisiin ammattikorkeakoulujen kesken niiden rahoituksen suhteessa.

Esitetään, että opetus- ja kulttuuriministeriö antaa asetuksen ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä.